

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 38
(26 травня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	16
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	29
ПОЛІТИКА	41
ЕКОНОМІКА	46
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	48

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент України П. Порошенко: Європі життєво необхідна солідарність з Україною

Президент П. Порошенко у виступі на саміті «Східного партнерства» в Ризі наголосив, що Україна нині бореться за мир у всій Європі і для Європи життєво необхідно продемонструвати солідарність з Україною. «Україна знаходиться на передовому фронті боротьби в Європі за мир», – наголосив глава держави. Президент підкреслив, що Україна бореться сьогодні не лише за свою землю. «Ми боремось сьогодні за Грузію, Молдову, Вірменію та Білорусь – за їхню можливість стати європейськими країнами, розділяючи такі ж цінності та принципи», – заявив П. Порошенко.

Президент висловився за більшу «амбіційність та далекоглядність» саміту в Ризі, враховуючи російську агресію, анексію Криму та підписану Угоду про асоціацію. «Сьогодні маємо відстоювати завдання зробити нас сильнішими – об'єднаними та демократичними країнами, повністю відданими реформам та здатними їх реалізувати. Це має бути нашим спільним інтересом», – наголосив Президент.

Глава Української держави також висловив думку, що «Східне партнерство» могло б бути більш інструментально дієвим. За словами Президента, сьогодні постає питання, чи зможе «Східне партнерство» відігравати більш важливу роль і дати відповідь на виклики – проведення реформ, забезпечити кордони, безпеку та мир. «І, нарешті, чи може принести європейську перспективу для країн, які цього заслуговують та прагнуть», – сказав П. Порошенко.

«Вірю, що ми всі прагнемо миру та стабільності, кращого життя та більшої свободи для людей, більшого партнерства та співпраці на континенті», – підкреслив глава держави.

Президент окремо підкреслив, що Україна пройшла довгий шлях з початку імплементації Плану з лібералізації візового режиму та готова до виконання решти технічних умов для введення безвізового режиму у 2016 р. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/32915.html). – 2015. – 22.05).*

С. Квіт: Мета законопроекту «Про наукову і науково-технічну діяльність» – інтеграція науки та освіти

Мета законопроекту «Про наукову і науково-технічну діяльність» – інтеграція науки та освіти. На цьому наголосив міністр освіти і науки С. Квіт під час прес-конференції, присвяченої презентації проекту закону України «Про внесення змін до Закону України “Про наукову і науково-технічну

діяльність»», що відбулася 22 травня 2015 р.

У прес-конференції взяли участь заступник міністра освіти і науки М. Стріха, академік М. Ільченко, професор С. Вижва, професор О. Наконечний.

Міністр освіти і науки України повідомив, що на засіданні уряду, що відбулося 20 травня 2015 р., схвалено проект закону України «Про внесення змін до Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”», яким базовий Закон викладається в новій редакції.

С. Квіт зазначив, що сьогодні потрібно суспільству пояснити загальні ідеї, які повинні привести до змін в організації наукових досліджень в Україні. «Наукова сфера надзвичайно важлива для розвитку країни та суспільства, вищої освіти, тому що не буває вищої освіти без науки», – підкреслив С. Квіт. За його словами, потрібно зберегти ті традиції, які має українська наука, але водночас врахувати проблеми, які виникли в країнах на пострадянському просторі.

Як повідомив міністр, реформування організації наукових досліджень у пострадянських країнах не мало ще успіху, а Україна розробляє свій шлях реформ.

Заступник міністра освіти і науки М. Стріха повідомив, що розробка законопроекту – це колективна робота експертів наукового середовища, і подякував їм за фахові поради.

М. Стріха зазначив, що законопроект «Про внесення змін до Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”» розроблено МОН України відповідно до завдань, визначених Програмою діяльності Кабінету Міністрів України. «Ми не робили цілком нового тексту закону, ми відштовхувалися від тих напрацювань, які були раніше та зробили так, щоб максимально полегшити життя конкретного науковця та наукової установи», – наголосив заступник міністра.

За словами М. Стріхи, основна мета внесення змін у наукову діяльність – це вдосконалення наукової діяльності з урахуванням вимог сьогодення, коли Україна стала на шлях євроінтеграції і підписано угоду про асоційовану участь Української держави в науково-інноваційній програмі ЄС «Горизонт-2020».

Заступник міністра повідомив, що законопроект містить ряд принципових інновацій: створюється Національна рада України з питань розвитку науки і технологій. «Це буде майданчик, де науковці зустрічатимуться з урядовцями для вироблення основ державної наукової політики», – підкреслив М. Стріха.

За словами заступника міністра, на раду покладатимуться функції стратегічного планування, бюджету, звітування Національної академії наук України та контролю за діяльністю Національного фонду досліджень.

Як пояснив М. Стріха, у комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій увійдуть 24 особи, які представлятимуть наукову спільноту та демократичним шляхом обиратимуть голову ради. Пропозиції щодо членства в цій організації вносяться громадськими науковими

організаціями.

Крім того, законопроектом передбачено створення потужної структури – Національного фонду досліджень, основною функцією якого буде грантова підтримка. М. Стріха повідомив, що в країні є фонд досліджень, але сьогодні його бюджет становить 14 млн грн.

На новостворений фонд покладатимуться функції розвитку матеріально-технічної бази наукових досліджень і розробок високого рівня, стажування наукових працівників за кордоном, організації та проведення конференцій, симпозіумів і популяризації науки. При цьому фонд матиме можливість надавати індивідуальні, колективні та інституційні гранти. Голова фонду призначатиметься урядом за пропозицією наукового комітету.

Крім того, за словами заступника міністра, велика увага в законопроекті приділяється демократизації процедур внутрішнього управління в Національній академії наук України та галузевих академіях наук.

Окремо фіксується норма щодо статусу національних академій як головних розпорядників бюджетних коштів і зберігаються положення чинного Закону щодо права академічної самоврядності та самостійного вирішення національними академіями всіх питань, що стосуються реалізації такого права. Водночас запроваджено норми, які стимулюватимуть інтеграцію академічної та університетської науки.

Під час прес-конференції М. Стріха зазначив, що міністерство завжди відстоювало точку зору, що Національна академія наук України має залишатися самостійною та самоврядною. «Потенціал академії фактично не використовується, а 11 тис. кандидатів та докторів наук, які працюють в наукових установах, не мають впливу на рішення», – повідомив М. Стріха.

Під час прес-конференції М. Стріха від імені вищої школи вручив міністру нагороду Святого Володимира, якою президента Національного університету «Києво-Могилянська академія» С. Квіта за внесок у розвиток вищої освіти та науки нагородили ще 15 грудня 2013 р., під час Майдану (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248180741&cat_id=244277212)). – 2015. – 22.06).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Саміт «Східного партнерства» в Ризі: український контекст

21–22 травня в Ризі відбувся четвертий саміт «Східного партнерства». Європейський Союз на саміті представляли голова Європейської ради Д. Туск і президент Єврокомісії Ж.-К. Юнкер. У форумі також взяли участь 25 лідерів країн ЄС, президенти України, Грузії, Молдови, Вірменії та глави

МЗС Ірландії, Люксембургу, Іспанії, Азербайджану й Білорусі.

«Східне партнерство» – це ініціатива, започаткована 2009 р., яка поширюється на шість країн: Україну, Білорусь, Грузію, Молдову, Азербайджан і Вірменію. Мета проекту – поглиблення співпраці з цими країнами в різних сферах, а також сприяння їх процвітання й стабільності. Як правило, ідеться про політичну асоціацію, економічне зближення (зони вільної торгівлі), а також про візову лібералізацію (аж до безвізового режиму). ЄС також виділяє гроші на підтримку різних програм у країнах партнерства. Саміти «Східного партнерства» відбуваються один раз на два роки.

У документах самого ЄС цей формат називається «наближення до ЄС», і ніяких згадок про можливі перспективи членства для держав «Східного партнерства» там немає. Три із шести країн ініціативи – Україна, Грузія та Молдова – заявляють про бажання в майбутньому приєднатися до ЄС. Але справа в тому, що із самого початку цей проект не передбачав членства, ішлося лише про те, щоб зміцнити й стабілізувати ситуацію біля кордонів ЄС та мати там передбачуваних і надійних партнерів.

Європейський Союз за кожної нагоди наголошує, що ініціатива жодною мірою не є антиросійською. ЄС також говорить про те, що для успіху проекту його учасникам, а це держави, які мають давні та глибокі зв'язки з Москвою, необхідні хороші відносини з Росією.

Але в Москві проект розцінюють інакше. Наприклад, наприкінці квітня офіційний представник Міністерства закордонних справ Росії О. Лукашевич заявив, коментуючи саміт у Ризі: «Принципово те, що сенс партнерства має яскраво виражену антиросійську спрямованість». «Уже очевидно, що наша реакція буде досить жорсткою і принциповою, оскільки ми бачимо, куди рухається це партнерство і які відтінки воно набуває з боку учасників цієї програми», – цитували О. Лукашевича російські агентства за місяць до саміту.

Росія також заявляє, що бачить загрози для свого ринку від зон вільної торгівлі своїх сусідів з Європейським Союзом і тому вводить різноманітні додаткові бар'єри, які в ЗМІ давно назвали «торговими війнами».

Три із шести країн ініціативи (Україна, Молдова й Грузія) уже підписали угоди про асоціацію та перебувають на різних етапах їх реалізації. Але три інші країни (Азербайджан, Вірменія та Білорусь) не зацікавлені в такому співробітництві й шукають інші формати.

Одним з найбільш кризових моментів розвитку «Східного партнерства» був минулий саміт, який відбувся у 2013 р. у Вільнюсі. Ключовою подією саміту мало стати підписання Угоди про асоціацію України з ЄС, до якого готувалися кілька років. Але в останній момент український уряд відмовився від Угоди, відклавши її на невизначений термін. Незадовго до саміту у Вільнюсі від Угоди про асоціацію відмовилася Вірменія, обравши для себе поглиблення співпраці в рамках Євразійського союзу (проекту В. Путіна). Усі ці події поставили під сумнів успішність «Східного партнерства» та

привабливість співробітництва з ЄС для країн колишнього СРСР, які економічно й політично тісно пов'язані з Росією.

Європейський Союз стверджує, що не бачить проблеми в тому, наскільки різні країни об'єднує ініціатива. Але експерти вважають це однією з причин невдач «Східного партнерства». Т. де Вааль і Р. Янгс з Європейського центру Карнегі вважають помилковим об'єднання шести країн у єдиний проект «тільки на основі факторів географії і близькості до Росії». Вони переконані, що необхідно визначити індивідуальні цілі для кожної країни, виходячи з їхніх власних політичних цілей (наприклад, чи хоче країна вступити до ЄС або її цікавить тільки співробітництво).

Очікування України від саміту в Ризі, як зазначив на конференції Україна – ЄС: рік після підписання Угоди про асоціацію» 12 травня в Києві міністр закордонних справ України П. Клімкін, полягали в отриманні від ЄС підтримки щодо імплементації Угоди про асоціацію, а також у відповіді Євросоюзу, як він бачить ЄС у майбутньому, і місце України в цьому баченні. Крім того, Україна також очікувала від ЄС чітких сигналів щодо безвізового режиму і визнання перспектив її європейського майбутнього.

Усі ці питання активно обговорювалися напередодні саміту як в українських, так і в європейських політичних колах. Так, під час засідання Європарламенту, присвяченого «Східному партнерству», депутати від Бельгії, Литви та Хорватії закликали ЄС чітко окреслити європейські перспективи Києва та назвати терміни послаблення візового режиму.

Водночас канцлер Німеччини А. Меркель, виступаючи в бундестазі перед візитом на саміт до Риги, заявила, що «Східне партнерство» – це не інструмент розширення ЄС, «тому нам треба не викликати марних сподівань, яких ми потім не можемо виконати». Це ж вона повторила пресі перед офіційною вечерею глав держав у перший день саміту. Президент Єврокомісії Ж.-К. Юнкер зі свого боку заявив, що «це не зустріч стосовно членства у ЄС, але ми маємо забезпечити існування європейської перспективи для кожної країни. Вони не готові. Ми не готові. Але процес іде».

«ЄС залишається вірним справі попри залякування, агресію та навіть війну, – заявив президент Європейської ради Д. Туск. – “Східне партнерство” – це спільна мета у всій Європі, не лише у Східній та Центральній, як це було п'ять років тому... ЄС – це надійний партнер на довгу перспективу. Ми всі хочемо швидких змін, але нам треба мати стратегічне терпіння. Суть саміту в Ризі не в тому, щоб оголосити про велетенські кроки вперед, але наше партнерство прогресуватиме крок за кроком, так само як будувався ЄС – а це означає реальний прогрес у торгівлі, мобільності і реформах».

За результатами саміту «Східного партнерства» у Ризі учасники зустрічі підписали спільну декларацію, довкола тексту якої, утім, було багато суперечок. Зокрема, суперечності серед учасників «Східного партнерства», насамперед з боку Білорусі та Вірменії, викликало формулювання «незаконна анексія Криму». Як пояснив під час прес-конференції за результатами саміту Президент України П. Порошенко, Вірменія та Білорусь «не були

категорично проти чи заперечували, вони намагались пов'язати згадування цих позицій в декларації з іншими позиціями, які мали для них спільний інтерес». Натомість П. Порошенко наголосив, що «питання щодо Криму, коли весь світ визнав анексію незаконною, а одна країна не хоче її помічати, є не проблемою всього світу, а проблемою цієї країни». «Мене, як Президента, це аж ніяк не турбує. Мене більше турбує, що ООН визнала незаконною анексію Криму», – додав він.

Що стосується Азербайджану, то, за словами П. Порошенка, країна домагалася згадування в тексті «деталей міжнародних документів». Члени азербайджанської делегації заявили, що це стосувалося проблеми Нагірного Карабаху.

Під час фінальної прес-конференції про труднощі переговорного процесу з Білоруссю та Азербайджаном згадав і голова Європейської ради Д. Туск, але назвав їх природними. Він також визнав, що перед конференцією говорив телефоном з азербайджанським президентом І. Алієвим, але, за словами Д. Туска, ішлося про те, що Баку прагне до ще більшої співпраці з ЄС, а не про текст декларації, як говорили в кулуарах.

Отже, кінцева редакція декларації гласить, що «ЄС підтверджує свою позицію, відображену в спільній заяві, зробленій під час саміту ЄС – Україна 27 квітня, зокрема щодо незаконної анексії Криму та Севастополя. Учасники саміту підтверджують свої позиції щодо Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 68/262 про територіальну цілісність України». У декларації також згадуються конфлікти в Придністров'ї, Грузії та Нагірному Карабасі.

Щодо скасування візового режиму з ЄС для України та Грузії в Резолюції сказано: «Учасники саміту... тепло вітають прогрес Грузії та України відповідно в імплементації їхніх планів дій з лібералізації візового режиму, описаний в останніх звітах Європейської комісії про прогрес. Вони з нетерпінням чекають на завершення Україною та Грузією імплементації другої фази їхніх планів дій з лібералізації візового режиму, коли будуть виконані всі умови через реалізацію необхідних реформ, і... вітають намір комісії прозвітувати про прогрес України та Грузії, відповідно, до кінця 2015 р. Виконання всіх умов дало б змогу завершити процес виконання планів дій з лібералізації візового режиму, а комісії – скасувати візові вимоги для українських і грузинських громадян...».

Це означає, що конкретних термінів запровадження безвізового режиму для українців і грузинів не визначено, але процес затримки технічний, а не політично вмотивований. «Важливо те, що процес рухається, і в Грузії, а також Україні, дуже хороші шанси на поступ... Не виключено, що якщо Грузія докладе ще більше зусиль, то отримає безвізовий режим навіть до кінця цього року... Україна досягла хорошого прогресу. Ще є що робити, і українці це знають. Але я вважаю, що вони на хорошому шляху і можуть прогресувати ще більше. Цього року вони можуть виконати чергові умови. Коли це буде – залежить від домашньої роботи», – прокоментував процес міністр закордонних справ Литви Л. Лінкявічус.

Д. Туск під час прес-конференції зауважив, що можливе позитивне рішення щодо безвізового режиму з Україною та Грузією мають ухвалити не лише інституції ЄС, а й політичне керівництво всіх 28 країн Євросоюзу. «Тут ідеться про політичну відповідальність, – наголосив Д. Туск. – Усе впирається в Грузію і Україну, щоб вони задали необхідний темп і вжили відповідні кроки».

З урахуванням агресивної поведінки Росії в Східній Європі в декларації особлива увага приділена посиленню багатосторонньої і двосторонньої співпраці у сфері спільної політики безпеки й оборони ЄС. Визначена готовність ЄС надати Україні та іншим партнерам можливість брати участь у заходах, місіях та операціях Євросоюзу, а також розгорнути консультативну місію в Україні.

У документі також ідеться про те, що «учасники саміту рішуче підтримують всі зусилля, спрямовані на деескалацію і політичне вирішення на основі поваги до незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України. Вони закликають усі сторони швидко і повною мірою виконувати мінські угоди, підписані у вересні 2014 р., і пакет заходів для їх реалізації від лютого 2015 р.».

У декларації також наголошують на необхідності продовження роботи ОБСЄ, тристоронньої контактної групи та дипломатичних зусиль «нормандської четвірки». Разом з тим підписанти декларації закликають до ефективного розслідування аварії рейсу МН-17.

«Учасники саміту також схвалюють і підтримують зв'язки у сфері транспортування газу та електроенергії всередині ЄС з його партнерами зі Східної Європи», – зазначили в Резолюції, додавши що ЄС чекає на модернізацію ГТС України як ключової частини європейської мережі. Крім того, у документі схвалили прогрес Києва у сфері енергетичних реформ і пообіцяли подальшу участь Євросоюзу в газових переговорах між Україною та РФ.

У документі підкреслили «важливість укладення угоди між Україною та ЄС у сфері авіації, як зазначено в Угоді про асоціацію, у найкоротші терміни в 2015 р.».

Декларація повідомляє про надання Україні макрофінансової допомоги від ЄС у вигляді позики на 1,8 млрд євро. Церемонія підписання відповідного меморандуму відбулася на самому саміті. З українського боку його підписали міністр фінансів Н. Ярецько та голова Національного банку України В. Гонтарева. За словами віце-президента Єврокомісії В. Домбровскіса, це найбільша допомога ЄС для держави, яка не є членом Європейського Союзу. Крім того, у декларації вказується, що країни, які підписали угоди про асоціацію з ЄС, зможуть розраховувати на кошти з нового Фонду підтримки малого та середнього бізнесу.

Як заявила міністр фінансів Н. Ярецько в столиці Латвії, перші 600 млн Україна отримає одразу після підписання, ще 600 млн – після виконання близько 18 зобов'язань щодо реформ, тобто не раніше ніж через три місяці, імовірно, у вересні. Останні 600 млн, імовірно, на початку наступного року.

За словами Н. Яресько, отримані кошти спрямують у НБУ і використають на оплату зовнішніх боргів.

У Ризі міністру фінансів України довелося відповідати на дуже гострі питання західних і російських журналістів про виплату пенсій на Сході України, про боротьбу з корупцією, реформи податкової системи та про те, чи не чекає Україну дефолт у найближчому майбутньому. Визнаючи проблеми в Україні, міністр зазначила, що «ця ситуація складалася не один день і вирівняти її за один день неможливо». При цьому вона закликала Євросоюз визнати хоча б те, що Київ уже зробив. «Вони і праві, і не праві. З тієї точки зору, що треба зрозуміти те, що було зроблено. Вимагайте більше, вимагайте краще. Але дайте знати, що відчуваєте, що ви визнаєте те, що було зроблено. Якась підтримка того, що було зроблено, потрібна, аби продовжувати і прискорюватися», – сказала Н. Яресько.

Отже, на перший погляд, можна сказати, що жодних переломних рішень саміт у Ризі не приніс Україні, не були прийняті також якісь конкретні зміни в політиці самого «Східного партнерства». «Нині поки немає можливості надання перспективи вступу країн СП до Європейського Союзу, – сказав на завершення зустрічі глава Європейської ради Д. Туск. – Це був той максимум, якого нам вдалося досягнути».

У кулуарах саміту євросоюзовники постійно говорили про те, що не очікують якихось сенсацій від саміту, а на питання про те, чому ж у декларації так розмито описані європерспективи країн партнерства, в один голос повторювали тезу про те, що не хочуть створювати завищених очікувань. «Саміт у Ризі – не останній. Давайте щось залишимо на наступний», – прокоментував європрагнення України, Грузії та Молдови міністр закордонних справ Латвії Л. Лінкявічус.

Жодних історичних рішень не очікував від саміту в Ризі й науковий директор київського Інституту Євроатлантичного співробітництва О. Сушко. На його думку, ні Брюссель, ні більшість країн-учасниць «Східного партнерства» просто «не готові до проривів» у відносинах. «Зараз важливо не допустити регресу й адаптувати політику “Східного партнерства” до розбіжностей, які існують між сторонами, а також до планів Росії щодо зриву будь-яких інтеграційних намірів країн цієї програми і Євросоюзу», – упевнений О. Сушко.

Він розглядає програму ЄС «Східне партнерство» як «надзвичайно цінний формат» взаємодії пострадянських країн з Євросоюзом. «Цей формат єдиний, який руйнує пострадянську монополію на цей регіон і дає змогу колишнім радянським республікам не тільки вести діалог з Брюсселем, а й робити конкретні кроки щодо євроінтеграції», – зазначив експерт.

Скасування Брюсселем віз для українців при в'їзді до країн ЄС затримується не тільки через проблеми з виконанням Києвом умов, упевнений директор Інституту економічних досліджень і політичних консультацій І. Бураковський. «У ЄС розуміють, що на кордоні України з Росією є проблема контролю і що в нинішній ситуації немає ніякої можливості повноцінно оформляти вантажі й контролювати переміщення

громадян. Однак точка неповернення, як мені здається, вже пройдена. І протягом короткого часу безвізовий режим для українців все-таки буде введений», – сказав експерт.

Саміт «Східного партнерства» не задовольнив сподівань, тому що Україна мала щодо нього завищені очікування, зазначив співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру ім. О. Разумкова М. Пашков. «Щодо саміту “Східного партнерства” в Україні були завищені очікування, але вони природні. Вже те, що саміт відбувся, була чітко визначена позиція України, є певні сигнали, підтвердження солідарності з Україною та руху в напрямі євроінтеграції – безумовний плюс», – зазначив він.

На його погляд, називати провалом те, що Україні не надали безвізового режиму негайно, не дуже справедливо, тому що йдеться про процес, який, очевидно, завершиться наступного року. «Ми можемо розраховувати на завершення другої фази імплементації плану з лібералізації візового режиму наступного року. Тому всі підстави сподіватися на безвізовий режим у нас є», – повідомив політолог. Він вважає, що в Євросоюзу, безумовно, є певні побоювання в питанні відкриття кордону через російську агресію в Україні, це – політична складова їхньої позиції. Але є універсальні вимоги й правила для країн, що претендують на безвізовий режим, і Україна їх виконує досить успішно.

«Безумовно, проблемні моменти існують, у тому числі боротьба з корупцією, але відбувається рух уперед, що обнадіює. Тому не варто вважати саміт у Ризі провальним, адже він є проміжним етапом цього руху», – підсумував М. Пашков.

На думку глави правління благодійного фонду «Майдан закордонних справ», колишнього дипломата Б. Яременка, встановлювати будь-які дати запровадження безвізового режиму для українців було некоректно, оскільки Київ лише виконує взяті на себе зобов'язання й не може претендувати на більше. «Не можна обіцяти виконання до якої-небудь дати того, що від тебе не залежить. Рішення про введення безвізового режиму залежить від партнерів України, це рішення приймають європейці, – вважає він. – Навіть коли Україна повністю виконає всі технічні вимоги, політичне рішення прийматиме Європейський Союз. Розписуватись за них, коли вони зможуть прийняти це рішення, не правильно та не коректно. Це означає, що ми намагаємось тиснути на наших партнерів. Це потрібно, але не можна тиснути публічно, шантажуючи їх, виставляючи якісь граничні строки».

Директор Міжнародного інституту демократій С. Таран зазначаючи, що безвізовий режим можуть надати наступного року, наголосив на необхідності саме Україні вжити для цього ряду конкретних заходів. «Перелік умов є вичерпним. Україна не може виконувати, а Європа вимагати чогось нескінченно. У європейців були побоювання щодо безвізового режиму в контексті неконтрольованого українсько-російського кордону і нелегальної міграції. Тому питання не лише в тому, що Україна робить чи не робить. Є певні об'єктивні обставини, на які Україна, на жаль, не може впливати.

Європа не може сказати: ми не дамо вам безвізового режиму, бо боїмося ваших нелегальних мігрантів. Тому, з одного боку, є пункти, які повинна виконати Україна, а з іншого – обставини, які поки що, на жаль, неможливо перебороти», – констатує С. Таран.

Політолог переконаний, що виконання цих умов для української влади є принциповим завданням. «Із європейської перспективи починалася інтеграція країн, які зараз є членами ЄС. Ми просто йдемо шляхом, який проходили свого часу інші. Хотілося б мати більш серйозне підтвердження наших європейських прагнень, але, думаю, про це буде йтися, коли запрацює повною мірою Угода про асоціацію», – зазначив експерт.

Натомість політолог О. Палій в ефірі 5 каналу висловив думку про те, що на саміті в Ризі Україна досягла майже 100 % того, що планувала. «Україна взяла з цього саміту якщо не 100 %, то багато. Все, що для нас було критичним, в Резолюції прописано. Там є як символічні речі, такі як засудження російської агресії, так і речі практичні. Зокрема, відзначено просування в питанні безвізового режиму. Озвучено дату приїзду європейської місії для контролю за цим», – зауважив політолог.

Міністр закордонних справ України П. Клімкін, підсумовуючи результат саміту, зазначив, що ЄС не тільки політичними деклараціями, але й реальними практичними зобов'язаннями підтримує Україну. «По-перше, тепер ми маємо чіткий намір ЄС зробити останню доповідь на тему реформ, які необхідні для введення безвізового режиму до кінця цього року. Ми розуміємо, що політичних проблем не буде й ніхто не буде карати Україну за російську агресію на Донбасі. В 2016 р. ми отримаємо безвізовий режим, і це, безумовно, вже залежить від нас та від допомоги Єврокомісії, тому ми будемо працювати».

За словами українського міністра закордонних справ, абсолютно всі політики під час саміту у своїх виступах говорили про Україну. Говорили про солідарність, про необхідність допомагати в проведенні європейських реформ в Україні. Символічно, за словами П. Клімкіна, що саме тут також підписали угоду про надання Україні макрофінансової допомоги.

Деякі експерти наголошували, що саміт не буде переломним та амбітним через Росію, яка неодноразово висловлювала своє незадоволення поглибленням контактів між країнами «Східного партнерства» і ЄС. Москва виступає проти угод про асоціацію цих країн зі спільнотою, насамперед між Україною та ЄС. Однак, як стверджував П. Клімкін, російський вплив на саміті не відчувався. Він прокоментував також небажання Вірменії та Білорусі підписуватися під засудженням анексії Криму. «Ми відчули, що ані на нас, ні на Європейський Союз ніхто не тисне. Ніхто більше не боїться Росії. Дуже важливо, що ЄС дуже чітко повторив свої зобов'язання, які він взяв на себе під час саміту Україна – ЄС. Щодо деяких учасників “Східного партнерства”, то скажу, що я поважаю їхню позицію, але це в тому числі їхні політичні пріоритети і їхнє розуміння як вести свою внутрішню та зовнішню політику. Весь ЄС і цивілізований світ чітко розуміє, про що ми говоримо. Ми говоримо про цінності та міжнародне право. Нам необхідно рухатися

вперед шляхом асоціації до членства в ЄС».

Дипломат Б. Яременко в цьому контексті зауважив, що саміт дав сигнал В. Путіну, що Європа не слабка. «Рівень відвідування саміту безпрецедентно високий, зважаючи, що він стосується не внутрішньо-європейських питань, а взаємодії з якимось регіоном. Зібралися 25 лідерів з 28. Саміт відбувався в регіоні Східної Європи, у Ризі. Ця країна гостро відчуває загрозу Росії. Це і є чіткий, політичний сигнал Путіну про те, що Європа не є настільки кволою і аморфною, як хотів би собі представляти російський президент», – розповів експерт.

Міністерство ж закордонних справ Росії заявило, що в підсумковому документі саміту «Східного партнерства» в Ризі знову повторили «всі колишні установки». «“Східне партнерство”, по суті, залишається заідеологізованим геополітичним проектом, на реалізацію якого негативно впливають окремі країни-члени ЄС з їхніми історичними антиросійськими комплексами», – ідеться в заяві відомства. «Відзначаємо, що ЄС у черговий раз пробурчав свою неадекватну позицію щодо Криму», – заявляє МЗС РФ. Міністерство вважає, що деякі країни ЄС мають «навчитися поважати вільний вибір і волю народу». Крім того, Росія заявила, що укріплювати відносини з партнерами, у тому числі з ЄС, слід на рівноправній основі, а також поважаючи історичні зв'язки і «весь комплекс відносин із сусідами».

«Краще, ніж очікувалося», – так результат саміту «Східного партнерства» в Ризі прокоментувала польська журналістка М. Пшеломец, яка спеціалізується на східній тематиці. Адже раніше лунало, що в документі взагалі не йтиметься про європейські прагнення України, Грузії та Молдови. М. Пшеломец позитивно оцінила компромісну форму декларації, але, як додала, Європейський Союз міг піти й далі. «ЄС здійснив одну помилку, яка повторюється у цій декларації: він не дає в ній ні далекої, а тим більше близької перспективи членства. Це б нічого не коштувало спільноті, бо для того, щоб стати членом ЄС, треба виконати необхідні умови».

М. Пшеломец зазначила також, що доброю новиною із саміту є обіцянка фінансової допомоги Україні. Київ отримає допомогу, незважаючи на те, що, як підкреслила журналістка, українська влада й далі гальмує необхідні реформи. «Те, що важко було передбачити – це майже два додаткові мільярди євро на реформи, які й далі не розпочинаються. І це не вина ЄС, а війни, яка триває, а також це вина української влади, яка, як видно, не демонструє достатньої рішучості».

Київ і Тбілісі очікували на конкретну пропозицію безвізового режиму з ЄС. Такої обіцянки під час саміту не пролунало. Однак, як підкреслила М. Пшеломец, це не означає, що це питання закрите назавжди: «Шкода, що Україна та Грузія не отримали конкретної обіцянки щодо скасування віз. Тим не менше, вони отримали обіцянки, що до кінця цього року належить виконати умови, аби візовий режим був скасований».

Варто відзначити також те, що під час саміту Латвія, що головує в Раді ЄС до червня цього року, уперше ініціювала медіа-форум, де 350 журналістів та активістів із країн «Східного партнерства» обговорили інформаційну війну

Росії та способи протидії їй. Тобто Європа, навіть якщо й повільно, переосмислює російську риторичку й прислухається до голосів на кшталт українського, чого не було раніше.

Помітною особливістю саміту в Ризі стало те, що агресія Російської Федерації проти України та тривожні очікування в цьому контексті інших країн-партнерів і навіть окремих країн-членів ЄС позначилися і на заявах європейських лідерів, і на підходах країн-партнерів. Зокрема, як зазначив президент Європейської ради Д. Туск, «якби Росія була трохи м'якшою, чарівнішою і більш привабливою, можливо, їй би не довелося компенсувати свої вади шляхом деструктивної та агресивної тактики залякування проти своїх сусідів».

З усіх країн «Східного партнерства» найуспішнішою є Молдова, громадяни якої користуються безвізовим режимом із квітня 2014 р., а її щорічний товарообіг з ЄС зріс на 8 %. Молдова є лідером серед країн-реципієнтів фінансової допомоги ЄС з розрахунку на душу населення – 131 млн євро у 2014 р., або близько 36,8 євро на душу населення. На саміті «Східного партнерства» вона була представлена на найвищому рівні – президентом країни Н. Тимофті, який не висловив особливих очікувань від саміту.

Слід зазначити, що молдовське керівництво виступає за неухильний рух країни до членства в ЄС, але й одночасно намагається підтримувати цивілізовані, засновані на взаємоповазі відносини з Росією. Саме тому напередодні саміту Н. Тимофті заявив, що встановлені Росією ембарго не зможуть примусити Молдову відмовитися від обраного шляху європейської інтеграції, і висловив сподівання на солідарність країн Євросоюзу щодо підтримки Кишинєва на цьому шляху.

Грузія, як і Україна, очікувала на саміті почути від ЄС конкретику щодо введення безвізового режиму, щодо підтримки європейськими країнами інтеграції Грузії до ЄС, а також щодо рішучості Євросоюзу стосовно протидії агресивній політиці Росії. На цьому наголосив грузинський президент Г. Маргвелашвілі напередодні поїздки до Риги, зокрема й під час своєї зустрічі 18 травня з президентом Австрії Х. Фішером.

Лідер Грузії також застеріг Європейський Союз від можливого негативного впливу Росії на політику ЄС щодо країн «Східного партнерства», назвавши його неприпустимим, адже своїми агресивними діями в Грузії, Молдові й Україні Москва намагається заблокувати їхній суверенний вибір – подальше просування шляхом європейської інтеграції. Розширення ЄС за рахунок надання членства Грузії, Молдові й Україні, за словами Г. Маргвелашвілі, лише посилить безпеку в Європі, оскільки «європейська безпека є ілюзією без безпеки країн “Східного партнерства”».

Президент Білорусі О. Лукашенко, схоже, усвідомив, що ЄС може забезпечити гнучкість Білорусі в розв'язанні проблем, які можуть створюватися Росією. Наприклад, в умовах широкого спектра погроз з боку Москви від блокування білоруської продукції до заяв про російське походження східних областей Білорусі він має єдину можливість звернутися

до ЄС як для розширення ринків збуту, так і для отримання підтримки в збереженні територіальної цілісності країни. Яскравим підтвердженням зміни позиції Білорусі щодо «Східного партнерства» і ЄС у цілому стала участь білоруського міністра закордонних справ В. Макея в зустрічі міністрів країн Вишеградської групи та «Східного партнерства» 14–15 травня в Братиславі. Однак Білорусь вирішила не підвищувати рівень представленості на саміті в Ризі, обмежившись, як і на самітах 2009 р. в Празі і 2013 р. у Вільнюсі, міністром закордонних справ.

Відмова президента О. Лукашенка взяти участь у саміті в Ризі, як оцінив політичний експерт Білоруської аналітичної майстерні А. Федоров, не стала несподіваною, оскільки білоруська сторона не очікувала від цього заходу надзвичайних рішень, які б могли стосуватися білоруських інтересів.

Білорусь, на думку експерта Білоруського інституту стратегічних досліджень А. Єлісеєва, на саміті в Ризі розраховувала на пом'якшення «цінностного» підходу ЄС і зростання прагматики у його відносинах з Мінськом, зокрема на збільшення технічної допомоги, експертного сприяння в проведенні реформ в економіці, енергетиці й інших сферах. На підтвердження цього 28–29 травня в Мінську буде проведена Міжнародна конференція «Мінськ після Риги: Форум про реформи, або як Білорусі адаптуватися і розвиватися в нових регіональних контекстах?», на якій планується обговорити шляхи й перспективи розвитку Білорусі у світлі конфлікту в Україні та змін у геополітичній ситуації в Східній Європі. Ця подія є знаковою, оскільки йдеться про реформи в Білорусі за участі ЄС, але участі в організації згаданої конференції білоруський уряд не бере, обережно відмежовуючись від цієї події.

Безпосередньо ж Росія зробила крок на випередження – офіційний представник МЗС РФ О. Лукашевич назвав саміт у Ризі «антиросійським» ще до його проведення, щоб уже напевно застерегти російських союзників – Білорусь і Вірменію – від «неприємних» для Росії дій.

Тому Вірменія, оглядаючись на Росію, надзвичайно обережно підходить до розвитку співпраці з Євросоюзом, але намагається не втратити можливості участі в ініційованих ним процесах у Східній Європі. Визначальним є те, що на всіх самітах «Східного партнерства», на відміну від О. Лукашенка, президент Вірменії С. Саргсян брав особисту участь, враховуючи й саміт у Ризі.

Вірменія не мала особливих очікувань від саміту в Ризі, як заявила голова Комісії з питань європейської інтеграції парламенту Вірменії Н. Зограбян, хоча протягом останніх місяців відносини між Вірменією і ЄС істотно активізувалися, адже половина товарообігу Вірменії припадає на Євросоюз. Вірменія очікує посилення саме економічної складової у відносинах з ЄС і в рамках «Східного партнерства». Водночас у 2013 р., практично одразу після завершення переговорів між Вірменією і ЄС щодо Угоди про асоціацію, Єреван заявив про своє рішення набути членство в Митному союзі, через що ця Угода так і не була парафована. Однак 19 травня

цього року Європейська комісія надала Раді міністрів ЄС пропозицію про початок переговорів щодо нової угоди з Вірменією.

Азербайджан, як фактично й шість років тому, вбачає у «Східному партнерстві» насамперед можливість розвитку економічного співробітництва з ЄС. Президент Азербайджану не поїхав на саміт у Ризі, а делегацію країни очолив міністр закордонних справ Е. Мамедяров. Через роль Росії у процесі врегулювання нагорно-карабаського конфлікту Баку також вимушений зважати на позицію Москви. Утім, Азербайджан отримав те, на що розраховував: посилення співпраці в усіх сферах взаємного інтересу. У підсумковій декларації відзначена важлива роль Азербайджану в реалізації Південного газового коридору: проектів Південно-Кавказького, Трансанатолійського і Трансадриатичного трубопроводів.

Підсумовуючи, можна зазначити, що простір «Східного партнерства» фактично розділився на три частини. До першої входять Україна, Молдова й Грузія, які прагнуть інтеграції до Євросоюзу. До другої – Білорусь і Вірменія, які беруть активну участь в ініційованих Росією інтеграційних процесах. Окремо відзначається Азербайджан, який готовий до вигідних для нього форматів співпраці з ЄС, але змушений враховувати позицію РФ. Останні три країни, як показав саміт, піддаються впливу Росії, що й надалі визначатиме їхню участь у «Східному партнерстві».

На саміті в Ризі фактично були зафіксовані принципи майбутнього розвитку «Східного партнерства»: диференціація, гнучкість, відповідність поглядам і взаємним інтересам країн. ЄС зрозумів неможливість однакового підходу до східноєвропейських партнерів і некоректність принципу «більше за більше», який був закладений на саміті в Празі, оскільки одна група країн прагне більшого у відносинах з ЄС – набуття членства, а інші дотримуються відмінних поглядів. Тому «Східне партнерство» змушене трансформуватися й стати більш диференційованим у підходах до країн-партнерів, які й визначатимуть тематику та глибину співпраці з ЄС.

Водночас ключові питання відносин країн-партнерів з ЄС вирішуються виключно на двосторонньому рівні, а багатосторонній вимір «Східного партнерства» не набув істотного значення, крім проведення регулярних багатосторонніх зустрічей. Тому, щоб бути регіональною ініціативою, «Східне партнерство» має зазнати кардинальних змін у сенсі посилення багатостороннього виміру, хоча це буде зробити вкрай важко через ворожу позицію Росії до розвитку багатосторонньої співпраці в Східній Європі без її участі.

З декларації саміту в Ризі видно, що перспективи членства України в ЄС чітко не визначені, але визнані європейські прагнення і європейський вибір Української держави та інших «зацікавлених партнерів». Важливим є підтвердження Євросоюзом дати початку застосування Угоди про зону вільної торгівлі з 1 січня 2016 р., незважаючи на намагання російської сторони відтермінувати цю дату ще на рік. Підписані під час саміту меморандум та угода про виділення Україні 1,8 млрд євро макроекономічної допомоги ЄС стали знаковими для підтримки внутрішніх реформ в Україні.

Щодо безвізового режиму, ЄС не зафіксував жодної дати, але чітко вказав, що Україна має виконати другу фазу Плану дій з візової лібералізації, про що Єврокомісія прозвітує до кінця 2015 р. У випадку виконання всіх вимог Єврокомісія має запропонувати скасування візового режиму для українських громадян. Таким чином, ключовим моментом цього саміту є власне бажання й готовність України проводити зміни, демонструвати їх і відстоювати власні інтереси на світовій арені (*Матеріал підготовлено з використанням інформації таких джерел: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2015/05/150522_riga_summit_results_she<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27025398.html>; <http://www.ucipr.org.ua/publications/rizkii-samit-skhidnogo-partnerstva-es-diferentciiovanii-pidkhid-i-protidiia-rosiia>; http://eramedia.com.ua/article/220558-vrosoyuz_ne_gotoviyi_rozshiryuvatis_diplomat; <https://www.president.gov.ge/en/PressOffice/News?9483>; http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2015/05/150519_eastern_partnership_explainer_dt; <http://www.polradio.pl/5/132/Artykul/207767>, Саміт-Східного-партнерства-надія-чи-розчарування-для-України; <http://ukr.segodnya.ua/economics/enews/yaresko-ukraina-poluchit-600-mln-evro-iz-makrofinansovoy-pomoshchi-es-srazu-posle-sammitya-v-rige-617535.html>; http://www.bbc.co.uk/ukrainian/news_in_brief/2015/05/150522_she_mfa_russia_crimea; <http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3517357-DW-samit-v-ryzi-choho-ukraina-ochikuie-vid-skhidnoho-partnerstva>; <http://galinfo.com.ua/news/194665.html>).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман вважає правильним рішення парламенту щодо направлення на третє читання законопроекту про реструктуризацію зобов'язань за кредитами в іноземній валюті.

«Парламент прийняв мудре і зважене рішення – більше 240 голосів. Я вважаю, що підготовка до третього читання – це нормально, щоб не дозволити вихолостити закон і дати можливість, щоб прийняти якісний закон, щоб він дійсно допоміг людям, які страждають від виплати непомірних відсотків за кредитами», – сказав В. Гройсман в ефірі 5 каналу в четвер, 21 травня.

За його словами, законопроект планується підготувати до третього читання за скороченою процедурою (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/110092.html>). – 2015. – 22.05).*

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення ролі громадянського

суспільства в боротьбі з корупційними злочинами».

Законодавчим актом у кримінальному процесуальному законодавстві запроваджується інститут громадського обвинувачення у сфері службових злочинів з ознаками корупційних діянь.

Згідно із Законом, громадським обвинувачем є будь-яка фізична або юридична особа, яка безпосередньо є потерпілою від кримінального правопорушення або якій стало відомо про вчинення щодо інших осіб кримінального правопорушення, щодо якого допускається кримінальне провадження у формі громадського обвинувачення, та яка подала слідчому, прокурору заяву, повідомлення про вчинення відповідного кримінального правопорушення та заяву про проведення кримінального провадження у формі громадського обвинувачення. Громадським обвинувачем може виступати громадське об'єднання. Громадським обвинувачем може бути потерпілий. Громадським обвинувачем не може бути особа, яка за своєю посадою зобов'язана виявляти й розслідувати кримінальні та інші правопорушення, вести боротьбу зі злочинністю.

Права та обов'язки громадського обвинувача виникають в особи з моменту подання нею слідчому, прокурору заяви, повідомлення про вчинення відповідного кримінального правопорушення, щодо якого допускається кримінальне провадження у формі громадського обвинувачення та заяви про проведення кримінального провадження у формі громадського обвинувачення.

За таким законом громадському обвинувачу надається право використовувати спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації. При цьому отримані в такий спосіб докази за будь-яких умов повинні визнаватися допустимими.

Законодавчим актом декриміналізовано такі діяння, як контрабанда спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації та незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, а також виключено ст. 195-5 Кодексу України про адміністративні порушення, якою передбачається адміністративна відповідальність за незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, внесено одночасно відповідні зміни до ст. 15 цього Кодексу «Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень».

Законопроект зареєстровано за № 1165 (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110144.html>). – 2015. – 22.05).**

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про Державне бюро розслідувань».

Метою законопроекту є реалізація Прикінцевих і Перехідних положень Кримінального процесуального кодексу, згідно з якими окремі його норми

набирають чинності з дня створення Державного бюро розслідувань та створення організаційно-правових засад діяльності Державного бюро розслідувань.

Рядом положень Кримінального процесуального кодексу передбачено здійснення досудового розслідування кримінальних проваджень поряд зі слідчими органів внутрішніх справ органів Служби безпеки України, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства і слідчими Державного бюро розслідувань.

Проектом передбачаються такі основні завдання для Державного бюро розслідувань:

- запобігання організованій злочинній діяльності, терористичним та іншим особливо тяжким насильницьким злочинам з метою забезпечення безпеки людини, суспільства й держави;

- виявлення, розкриття й розслідування злочинів, пов'язаних з діяльністю злочинних організацій, злочинів, пов'язаних з тероризмом, особливо тяжких насильницьких злочинів, за які Кримінальним кодексом України передбачено покарання у виді довічного позбавлення волі;

- запобігання злочинам катування і злочинам, пов'язаним з іншими жорстокими, нелюдськими або такими, що принижують гідність, видами поведження і покарання, вчиненими працівниками правоохоронних органів, і виявлення таких злочинів з метою забезпечення справедливого правосуддя й недопущення випадків притягнення невинуватих осіб до кримінальної відповідальності;

- розкриття та розслідування злочинів катування і злочинів, пов'язаних з іншими жорстокими, нелюдськими або такими, що принижують гідність, видами поведження й покарання, вчинених слідчими (детективами) Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, органів внутрішніх справ, а також прокурорами;

- розкриття й розслідування корупційних і пов'язаних з корупцією злочинів, вчинених працівниками Національного антикорупційного бюро України та прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Згідно з проектом для забезпечення виконання завдань ДБР утворюються такі його управління:

- 1) територіальне управління, розміщене у Львові, поширює свою діяльність на Волинську, Закарпатську, Івано-Франківську, Львівську, Тернопільську області;

- 2) територіальне управління, розміщене в Хмельницькому, поширює свою діяльність на Вінницьку, Житомирську, Рівненську, Хмельницьку, Чернівецьку області;

- 3) територіальне управління, розміщене в Миколаєві, поширює свою діяльність на Кіровоградську, Миколаївську, Одеську області;

- 4) територіальне управління, розміщене в Мелітополі, поширює свою діяльність на Автономну Республіку Крим, Запорізьку, Херсонську області, м. Севастополь;

- 5) територіальне управління, розміщене в Полтаві, поширює свою

діяльність на Дніпропетровську, Полтавську, Сумську, Харківську області;

б) територіальне управління, розміщене в Краматорську, поширює свою діяльність на Донецьку й Луганську області;

7) територіальне управління, розміщене в Києві, поширює свою діяльність на Київ, Київську, Черкаську та Чернігівську області.

Законопроект зареєстровано за № 2114 (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України** (<http://iportal.rada.gov.ua/news/Novyny/109953.html>)). – 2015. – 21.05).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про муніципальну варту».

Метою законопроекту є вдосконалення системи захисту життя, здоров'я, прав і свобод членів територіальних громад, їхньої власності, природного середовища, інтересів місцевих громад від протиправних посягань.

Законопроект визначає правові та організаційні засади діяльності муніципальної варту, її основні завдання та функції, організації управління.

Проектом пропонується закріпити права місцевих рад щодо створення муніципальної варту, що фінансуватиметься за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету або за рахунок інших джерел, незаборонених законодавством, і виконуватиме роль підконтрольного місцевим громадам механізму забезпечення законності та правопорядку на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Законопроект визначає муніципальну варту як орган у системі місцевого самоврядування з метою забезпечення на території, що перебуває під юрисдикцією відповідної ради, охорони громадського порядку, законності, прав, свобод і законних інтересів громадян.

Цим документом до завдань муніципальної варту віднесено забезпечення охорони громадського порядку на території юрисдикції відповідної місцевої ради у взаємодії з органами внутрішніх справ; профілактику правопорушень; охорону майна, що перебуває в комунальній власності; надання окремих видів правової та соціальної допомоги громадянам, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям, що здійснюють свою діяльність на території відповідної міської ради та місцевої ради об'єднаної територіальної громади тощо.

Підрозділи муніципальної варту не входитимуть до структури територіальних органів МВС України.

Згідно з проектом, основними завданнями муніципальної варту є:

- забезпечення охорони громадського порядку на території юрисдикції відповідної місцевої ради у взаємодії з органами внутрішніх справ;
- профілактика правопорушень;
- інформування органів та підрозділів внутрішніх справ про вчинені або ті, що готуються, злочини, місця концентрації злочинних угруповань;
- виконання окремих адміністративних стягнень;
- охорона майна, що перебуває в комунальній власності;

– надання окремих видів правової та соціальної допомоги громадянам, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям, що здійснюють свою діяльність на території відповідної міської ради та місцевої ради об'єднаної територіальної громади;

– сприяння виконанню рішень відповідних рад, що утворили муніципальну варту, прийнятих у межах їхніх повноважень з питань:

1) контролю за дотриманням земельного та природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, інших природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення;

2) благоустрою території, контролю за дотриманням правил санітарії, чистотою вулиць, парків, скверів та прибудинкових територій;

3) охорони державних символів, символів територіальної громади та пам'яток культури міста;

4) паркування автотранспорту;

5) охорони пам'яток історії та культури, архітектури й містобудування, палацово-паркових, паркових і садибних комплексів, природних заповідників;

6) організації торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування;

7) рятування життя людей, захисту їхнього здоров'я, збереження матеріальних цінностей у разі стихійного лиха, екологічних катастроф, епідемій, епізоотій, пожеж, інших надзвичайних ситуацій;

8) забезпечення громадського порядку при проведенні карантинних заходів під час епідемій та епізоотій;

9) прийняття участі в межах своїх повноважень у забезпеченні військового та надзвичайного стану;

– сприяння органам внутрішніх справ України, іншим правоохоронним органам, державним органам, які забезпечують недоторканність державного кордону та охорону суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні, у реалізації ними своїх повноважень.

Проектом передбачено, що муніципальна варта створюється в містах обласного та/або республіканського (Автономної Республіки Крим) значення, містах Києві та Севастополі, на території юрисдикції об'єднаної територіальної громади за рішенням відповідних рад. У межах юрисдикції однієї ради, зазначеної в ч. 1 першій цієї статті, може бути створена лише одна муніципальна варта.

Законопроект зареєстровано за № 2890 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/109938.html>)*). – 2015. – 21.05).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про Національну поліцію».

Проектом пропонується встановити правові засади організації та діяльності Національної поліції України, статус поліцейських, а також

порядок проходження служби в Національній поліції.

Законопроектом визначено Національну поліцію як центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку та громадської безпеки, до завдань якого віднесено забезпечення громадської безпеки та публічного порядку; охорона та захист прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави; протидія злочинності; надання в межах, визначених законодавством, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або інших надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги (надання поліцейських послуг).

Згідно з проектом діяльність Національної поліції спрямовуватиметься та координуватиметься урядом через міністра внутрішніх справ України. Керівник Національної поліції призначатиметься на посаду та звільнятиметься з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій міністра внутрішніх справ.

Перший заступник і заступники керівника Національної поліції призначатимуться на посади та звільнятимуться з посад міністром внутрішніх справ України за поданням керівника Національної поліції.

Поліцейські призначатимуться на посаду за результатами конкурсного відбору. При цьому їм надаватиметься право здійснювати перевірку документів громадян, опитування, поверхневий огляд громадян, зупиняти транспортний засіб, вимагати покинути місце й обмежувати доступ до певної території, обмежувати пересування особи, транспортного засобу, проникати в житло чи інше володіння особи тощо.

У складі Національної поліції функціонуватимуть такі підрозділи, як кримінальна поліція, патрульна поліція, поліція охорони, спеціальна поліція та поліція особливого призначення.

Законопроект зареєстровано за № 2822 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/109929.html>). – 2015. – 21.05).*

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування доходів, отриманих нерезидентами за борговими зобов'язаннями».

Законодавчим актом передбачається звільнити від оподаткування податком на прибуток юридичних осіб та податком на доходи фізичних осіб доходи, отримані нерезидентами (юридичними і фізичними особами) у вигляді відсотків або доходу (дисконту) на державні цінні папери або облігації місцевих позик, або боргові цінні папери, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями.

Згідно із Законом, не підлягають оподаткуванню доходи, отримані нерезидентами у вигляді процентів або доходу (дисконту) на державні цінні папери або облігації місцевих позик, або боргові цінні папери, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями,

продані або розміщені нерезидентам за межами території України через уповноважених агентів нерезидентів, або процентів, сплачених нерезидентам за отримані державою або до бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету позики (кредити або зовнішні запозичення), які відображаються в Державному бюджеті України або місцевих бюджетах чи кошторисі Національного банку України, або за кредити (позики), які отримані суб'єктами господарювання та виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями.

Відповідні зміни внесено до Податкового кодексу України.

Законопроект зареєстровано за № 2931 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110126.html>)*). – 2015. – 22.05).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства у сфері теплопостачання та сфері житлово-комунальних послуг».

Метою законопроекту є забезпечення єдиного підходу у сфері державного регулювання питань формування та встановлення тарифів і виконання заходів, визначених ключовою подією 8 програми (матриці) стратегічних та інституційних реформ у рамках проекту «Друга програмна позика на політику розвитку».

Проектом пропонується узгодити положення законів України «Про житлово-комунальні послуги», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про теплопостачання» щодо основних засад встановлення тарифів.

Документом пропонується забезпечити унеможливлення встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні нижче економічно обґрунтованих витрат.

Законопроект зареєстровано за № 2670 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/110023.html>)*). – 2015. – 21.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору».

Законодавчим актом передбачається запровадження єдиного підходу до визначення ставок судового збору, встановлення обґрунтованих ставок судового збору.

Законом внесено зміни до Господарського процесуального кодексу України, зокрема до ст. 49 і 55 щодо заміни законодавчої термінології (заміни слів «мити» на слова «судовий збір»; «карбованцях» на слово «гривнях»), до ст. 80 Цивільного процесуального кодексу України щодо запровадження відсилочної норми ч. 3 до відповідного закону; до ст. 94

Кодексу адміністративного судочинства України щодо уточнення розподілу судових витрат за рахунок бюджетних асигнувань суб'єктів владних повноважень.

Документом також внесено зміни до Закону України «Про судовий збір» у частині уточнення переліку процесуальних документів, за подання яких до суду не справляється судовий збір, а також у частині визначення розміру ставок судового збору, уточнення порядку сплати та повернення сплаченого судового збору.

Закон прийнято з урахуванням поправок.

Законопроект зареєстровано за № 2862 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110157.html>)). – 2015. – 22.05).

Комітет у закордонних справах провів комітетські слухання на тему: «Механізми контролю для забезпечення прозорості та ефективності використання міжнародної допомоги».

У комітетській слуханнях, які відбулися 20 травня, узяли участь народні депутати, представники органів виконавчої влади.

У вступному слові голова комітету Г. Гопко, зокрема, зазначила, що члени Комітету у закордонних справах вважають тематику слухань надзвичайно актуальною, зважаючи на внутрішнє становище та зовнішні обставини, у яких опинилася Українська держава. Вона наголосила, що з 1992 р. країнами-донорами та міжнародними організаціями було виділено Україні технічної допомоги більше ніж на 9 млрд дол. США, станом на 1 травня поточного року впроваджується 358 проектів загальною контрактною вартістю понад 3,3 млрд дол. США; за січень – березень цього року обсяг гуманітарної допомоги, яка надійшла в Україну, становив 7,8 тис. т.

Учасники комітетських слухань обговорили питання порядку денного, зокрема процес формування та здійснення державної політики України у сфері залучення і використання міжнародної технічної та гуманітарної допомоги; проблемні питання правового і фінансового регулювання залучення, оформлення та використання міжнародної технічної й гуманітарної допомоги, питання розбудови співпраці між органами виконавчої влади України та донорськими організаціями тощо.

Під час дебатів було наголошено на необхідності забезпечення кращої координації між державними органами влади, причетними до ввезення, зберігання й розподілу міжнародної гуманітарної допомоги в Україні, спрощення існуючих процедур її оформлення, а також підвищення прозорості цього процесу на всіх стадіях.

Учасники акцентували, що всі українські бенефіціари проектів міжнародної технічної допомоги мають відігравати активнішу роль на етапах залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, а також посилити нагляд за її цільовим використанням.

Велику увагу було присвячено обговоренню ініціативи Європейського

Союзу щодо створення спільного бюро Україна – ЄС з фінансових розслідувань і протидії шахрайству, яке, серед іншого, має забезпечувати прозорість використання міжнародної допомоги, що надається Україні Європейським Союзом (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110229.html>). – 2015. – 22.05).

Чергове засідання Комітету з питань європейської інтеграції відбулося 20 травня під головуванням першого заступника голови комітету О. Семерака.

Під час засідання члени комітету розглянули ряд законопроектів щодо їх відповідності праву Європейського Союзу, зобов'язанням України в рамках Ради Європи та Угоді про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку.

Члени комітету підтримали законопроекти № 2202, 2203, якими пропонується на період проведення антитерористичної операції та/або запровадження воєнного стану звільнити від оподаткування податком на додану вартість та ввізного мита тканини (матеріали) для виготовлення шоломів, групи 39 (пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них), товарної підкатегорії 3920 61 00 00 (інші плити, листи, плівки, стрічки та пластини з пластмаси, непористі, неармовані, нешаруваті, без підкладки та не поєднані подібним способом з іншими матеріалами з полікарбонатів) згідно з УКТ ЗЕД.

Під час обговорення законопроектів № 1105, 2244, 2591 члени комітету визнали їх такими, що не суперечать праву Європейського Союзу (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110032.html>). – 2015. – 21.05).

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення зміни до статті 11 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” (щодо психологічної реабілітації військовослужбовців після виконання завдань у бойових умовах)» (назва документа – за першоджерелом).

Законопроектом № 2686 пропонується надати право військовослужбовцям, військовозобов'язаним і резервістам, яких призвано на навчальні (або перевірні) та спеціальні збори, а також особам, які звільнені в запас, після виконання ними службово-бойових завдань в екстремальних (бойових) умовах на безкоштовне проходження психологічної, медико-психологічної реабілітації у відповідних центрах з відшкодуванням вартості проїзду до них.

Один з авторів проекту народний депутат І. Спориш, представляючи проект на засіданні комітету, обґрунтував необхідність його прийняття тим,

що за чинним законодавством, нормативно-правовими актами силових структур, зокрема Національної гвардії України, Міністерства оборони України, відсутні правові підстави щодо направлення військовослужбовців на заходи психологічної (медико-психологічної) реабілітації після виконання ними службово-бойових завдань в екстремальних (бойових) умовах.

За його словами, умови виконання службово-бойових завдань в екстремальних (бойових) умовах значно відрізняються від звичайних повсякденних умов мирного часу, військовослужбовці зазнають впливу бойових стрес-факторів – «невидимі поранення», унаслідок чого зростає потреба щодо надання їм кваліфікованої психологічної допомоги, підтримки з подолання посттравматичних стресових розладів і проходження комплексної реабілітації: медико-психологічної, соціальної.

Доповідач навів деякі статистичні дані, згідно з якими учасники бойових дій після повернення до мирного життя впродовж наступних 10–20 років можуть стати загрозою як для власних сімей, так і для всього суспільства. За статистикою, 98 % з них потребують кваліфікованої допомоги внаслідок впливу бойових стрес-факторів. Розлади в бійців характеризуються високим рівнем конфліктності, підвищеною агресією, апатією, низькою працездатністю, загостренням і розвитком хронічних захворювань, інсультами, інфарктами, зростанням рівня алкоголізму, наркоманії, асоціальною поведінкою, підвищенням імовірності суїцидів, скороченням тривалості життя тощо.

І. Спориш також зазначив, що на сьогодні в силових структурах держави командир військової частини не має права направити на психологічну реабілітацію підлеглого бійця після перебування його в екстремальних (бойових) умовах. Таке можливо лише за умови, якщо боєць проявить кмітливість щодо влаштування в будь-який (навіть і відомчий) реабілітаційний центр під час власної відпустки власним коштом, а також візьме на себе витрати на проїзд.

Доповідач звернув увагу на те, що медичну реабілітацію мають право проходити військовослужбовці за наявним рішенням військово-лікарської комісії, водночас психологічна реабілітація у силових структурах не регламентується жодним нормативно-правовим документом.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого сприятиме відновленню психологічного здоров'я військовослужбовців після виконання завдань служби в екстремальних (бойових) умовах (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110093.html>). – 2015. – 22.05**).

Комітет з питань правової політики та правосуддя рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про безоплатну правову допомогу” щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Під час засідання комітету зазначалося, що метою законопроекту

№ 2373 є забезпечення реалізації гарантованого Конституцією України права на правову допомогу особам, які були вимушені залишити місця проживання внаслідок тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та обставин, пов'язаних із проведенням антитерористичної операції на території України.

Проектом пропонується встановити, що особи, на яких поширюється дія Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», матимуть право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги на всі види правових послуг, передбачені ч. 2 ст. 13 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Члени комітету, загалом підтримуючи законодавчу ініціативу, зазначили, що станом на 24 квітня 2015 р. УВКБ ООН в Україні має інформацію про 1 236 500 внутрішньо переміщених осіб.

Пунктом 6 розд. VI Закону України «Про безоплатну правову допомогу» передбачається, що надання безоплатної вторинної правової допомоги всім категоріям осіб, зазначеним у ст. 14 цього Закону, у повному обсязі забезпечується з 1 липня 2015 р.

Зважаючи на викладене, на сьогодні не можна спрогнозувати точну кількість осіб, які матимуть право на безоплатну вторинну правову допомогу, у тому числі з урахуванням надання такої допомоги внутрішньо переміщеним особам, збільшення кількості яких безумовно призведе до значного збільшення навантаження на центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги та необхідності додаткового державного фінансування (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110094.html>). – 2015. – 22.05*).

Концептуальні засади нового закону про освіту обговорено під час слухань у Комітеті з питань науки і освіти.

Слухання на тему: «Про підготовку проекту нової редакції Закону України “Про освіту”: концептуальні засади» відбулися в Комітеті з питань науки і освіти 20 травня. Свою розробку представила робоча група, яка складається з експертів-освітян, науковців, представників роботодавців і громадських організацій. Комітет рекомендував Кабінету Міністрів України врахувати обговорені пропозиції під час підготовки урядового закону «Про освіту».

У представленому громадськими експертами законопроекті пропонується збільшити тривалість здобуття повної середньої освіти до 12 років. «Маємо навчити дітей застосовувати отримані знання на практиці. Це потребує компетентнісного підходу. Йдеться про такі компетентності, як знання хоча б однієї європейської мови на рівні B1 (незалежного користувача), володіння інформаційними технологіями, фінансова грамотність тощо. При цьому важливо не перевантажувати дітей», – вважає Л. Гриневич.

Початкова освіта має стати п'ятирічною, а після дев'ятого класу за результатами тестування діти вступатимуть до старшої школи академічного

або професійного спрямування. Учні, які оберуть професійні заклади, зможуть разом із здобуттям середньої освіти отримати першу професію.

Законопроектом пропонується багато інших новацій. Зокрема, щодо створення сприятливих умов для розвитку різних форм навчання, зокрема сімейної освіти. «Має бути палітра вибору для тих, хто хоче забезпечити своїй дитині індивідуальну освітню траєкторію», – наголосила Л. Гриневич. Проектом передбачається урівнювання в правах навчальних закладів приватної та державної форм власності України. Пропонується збільшення різниці в оплаті праці вчителів залежно від їхнього рівня кваліфікації. У проекті містяться положення щодо децентралізації та дебіюрократизації управління освітою, збільшення автономії навчальних закладів і забезпечення якості освіти.

Учасниками слухань стали понад 130 освітян-практиків, науковців, представників від громадських організацій, профспілок, роботодавців і студентства (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua/news/Novyny/109985.html>). – 2015. – 21.05).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування провів слухання на тему: «Проблеми малих міст при проведенні реформи місцевого самоврядування та бюджетної децентралізації».

Комітетські слухання, що відбулися 22 травня, містили обговорення таких питань, як фінансова підтримка міст районного значення, статус таких міст у перспективі та їхнє місце в процесі об'єднання територіальних громад. Крім того, учасники комітетських слухань порушували питання щодо створення штучних перешкод об'єднанню територіальних громад з боку районної влади.

Особливу увагу учасники слухань приділили проекту рекомендацій, який, крім констатуючої частини з аналізом фактичних обставин ситуації, законодавчої основи врегулювання окремих питань, містить цілий блок рекомендацій вищим органам державної влади. Зокрема, Верховній Раді України пропонується розглянути пропозицію щодо надання статусу міст обласного значення всім містам районного значення і селищам – районним центрам до 1 вересня 2015 р. з метою проведення обрахунку Державного бюджету України на 2016 рік. Кабінету Міністрів України було запропоновано забезпечити належну інформаційно-просвітницьку, організаційну, методичну та фінансову підтримку добровільного об'єднання територіальних громад, забезпечити врахування інтересів територіальних громад при розробленні перспективних планів формування територій Автономної Республіки Крим та областей.

Крім того, комітет звернеться до Кабінету Міністрів України з проханням надати інформацію про шляхи розв'язання питань, які постають під час реалізації Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», зокрема щодо фінансової підтримки державою

об'єднаних територіальних громад у 2016 р.; до Міністерства фінансів України – надати інформацію про стан бюджетного забезпечення міст районного значення у зв'язку із змінами до Бюджетного та Податкового кодексів України (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110274.html>). – 2015. – 25.05).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин)».

Як зазначалося під час обговорення, законопроект № 2604 спрямований на імплементацію європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин, а також захист від знищення середовища перебування (зростання) зазначених видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України.

Законопроектом пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та законів України «Про Червону книгу України», «Про тваринний світ», «Про природно-заповідний фонд України» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110099.html>). – 2015. – 22.05).

22 травня відбулася зустріч депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Японією, у якій взяли участь співголова групи Л. Ємець, голова Комітету у закордонних справах Г. Гопко та Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Ш. Сумі.

Також у зустрічі взяли участь керівники 10 найбільших японських компаній, які працюють в Україні. Топ-менеджери корпорацій зі світовим іменем відверто порушили найбільш проблемні питання, які турбують переважну більшість іноземних інвесторів в Україні. Передусім це питання виплати дивідендів, валютного контролю, захисту інвестицій. Окремою темою стало обговорення шляхів і методів подолання корупції, яка значною мірою гальмує процес збільшення іноземних інвестицій в економіку України.

Крім того, японські гості висловили зацікавленість стосовно можливостей інвестування в енергетику України та галузь енергозбереження. Вони наголосили, що, незважаючи на тимчасові труднощі і складне становище в Україні, японський бізнес зберігає великий інтерес до розвитку та поглиблення співробітництва з Українською державою (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110286.html>). – 2015. – 25.05).

25 травня відбулася зустріч членів постійної делегації Верховної Ради в Парламентській асамблеї Чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС) Л. Денісової та О. Масоріної з Надзвичайним і Повноважним Послом Азербайджанської Республіки в Україні Е. Мадатлі та першим секретарем Посольства С. Рзаєвим.

Голова постійної делегації парламенту в ПАЧЕС Л. Денісова висловила співчуття від імені делегації та України у зв'язку із загибеллю людей під час пожежі житлового будинку в Баку.

Л. Денісова подякувала азербайджанській діаспорі за допомогу, яку вони надають нашим військовим на Донбасі та внутрішньо переміщеним особам.

Народний депутат також висловила слова подяки щодо підтримки Азербайджаном Спільної декларації саміту «Східного партнерства», який відбувся в Ризі 21–22 травня, стосовно незаконної анексії Криму та м. Севастополь.

У свою чергу посол Е. Мадатлі запевнив українську сторону в тому, що Азербайджан завжди підтримуватиме територіальну цілісність України.

Під час зустрічі сторони обговорили ряд питань, зокрема щодо співробітництва та підготовки до 45 Генеральної асамблеї ПАЧЕС, яка відбудеться 8–10 червня в Кишиневі (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/110276.html>). – 2015. – 25.05*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко провів зустріч з американським сенатором Р. Дурбіним. Глава держави наголосив на важливості трансатлантичної солідарності з Україною. «Нам потрібна єдність всього західного світу», – заявив П. Порошенко.

Президент назвав США «надійним стратегічним партнером» України. «Рівень підтримки, який ми маємо у США, у американському сенаті, життєво важливий для нас», – підкреслив П. Порошенко.

Глава Української держави відзначив допомогу, яку надають США в різних сферах: підвищенні обороноздатності країни, впровадженні реформ, боротьбі з корупцією, процесі деолігархізації країни. Президент особливо подякував за допомогу США в тренуванні військовослужбовців українських Збройних сил на Яворівському полігоні.

Окремо глава держави відзначив допомогу, яку надає українська діаспора. Р. Дурбін повідомив про потужну активність діаспори в Чикаго, штат Іллінойс, який він представляє в сенаті.

Сенатор Р. Дурбін, який є співголовою підкомітету з питань оборони в Комітеті з асигнувань сенату, виступає за збільшення фінансової підтримки України, зокрема задля підсилення її обороноздатності. Він також поінформував, що нещодавно створена група (кокус) у Конгресі США

активно працює на посилення підтримки України.

Президент України висловив вдячність за прийняття Конгресом Акта на підтримку свободи України та наголосив на важливості його впровадження (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.05).

Президент України провів телефонну розмову з державним секретарем США.

П. Порошенко поінформував Д. Керрі про перебіг саміту «Східного партнерства» в Ризі та про останні події на Донбасі, зокрема в Широкиному.

Співрозмовники наголосили, що необхідно виконувати всі пункти мінських домовленостей, і скоординували подальші кроки напередодні саміту «великої сімки», який відбудеться на початку червня.

П. Порошенко та Д. Керрі також підкреслили важливість відновлення повного контролю за українсько-російським кордоном.

Співрозмовники ще раз підтвердили взаємну довіру і відповідальність та наголосили, що Сполучені Штати Америки були, є і залишаються сильним стратегічним партнером України.

П. Порошенко та Д. Керрі домовилися про подальшу координацію спільних зусиль довкола Донбасу й Криму (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32923.html>). – 2015. – 23.05).

Під час саміту «Східного партнерства» в Ризі Президент України П. Порошенко провів зустріч з федеральним канцлером Німеччини А. Меркель і президентом Франції Ф. Олландом.

Співрозмовники обговорили розвиток ситуації на Донбасі та ще раз наголосили на необхідності виконання всіх пунктів мінських домовленостей, особливо припинення вогню, відведення важкого озброєння і звільнення всіх заручників.

Президент України звернув увагу на відсутність прогресу у звільненні заручників, зокрема Н. Савченко, яку незаконно утримують в Росії.

П. Порошенко, А. Меркель і Ф. Олланд скоординували зусилля напередодні зустрічі «великої сімки», яка відбудеться в червні в Мюнхені (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32909.html>). – 2015. – 22.05).

Президент П. Порошенко, перебуваючи з робочим візитом у Ризі, провів зустріч з федеральним канцлером Республіки Австрія В. Файманном і президентом Європейського парламенту М. Шульцом.

Співрозмовники обговорили актуальні питання європейської інтеграції, зокрема процес ратифікації країнами ЄС Угоди про асоціацію з Україною.

Президент особливо наголосив на важливості отримання Україною чітких сигналів для набуття безвізового режиму з ЄС. Глава Української держави закликав канцлера Австрії та президента Європарламенту до єдності та солідарності з Україною в її боротьбі за мир.

Співрозмовники також обговорили поступ реформ в Україні. Президент особливо відзначив зусилля, скеровані на деолігархізацію, демократизацію та боротьбу з корупцією (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32917.html>). – 2015. – 22.05).

У рамках саміту «Східного партнерства», який відбувся в Ризі, Президент України П. Порошенко провів зустріч з прем'єр-міністром Великої Британії Д. Кемероном.

Президент поінформував Прем'єр-міністра про стан виконання мінських домовленостей та останні події на Донбасі, зокрема затримання двох російських військових.

Сторони також обговорили можливість розгортання миротворчої місії на Донбасі.

Співрозмовники скоординували спільні зусилля напередодні саміту «великої сімки».

Д. Кемерон запевнив П. Порошенка, що Україна й надалі може розраховувати на підтримку з боку Великої Британії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32910.html>). – 2015. – 22.05).

Президент П. Порошенко в Ризі зустрівся з Прем'єр-міністром Хорватії З. Мілановичем.

Співрозмовники обговорили безпекову ситуацію в Україні. Президент зазначив, що Хорватія має унікальний досвід у подоланні наслідків агресії, зокрема в питанні вимушених переселенців, і звернувся з проханням направити хорватських фахівців для допомоги Україні в цій сфері.

Також співрозмовники обговорили досвід європейської інтеграції. Прем'єр-міністр Хорватії виступив за надання Україні безвізового режиму з ЄС і відзначив, що хорвати могли користуватися правом на свободу пересування в Європі ще із середини 1990-х років (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32918.html>). – 2015. – 22.05).

Президент П. Порошенко в рамках робочого візиту до Риги провів зустріч з прем'єр-міністром Швеції С. Льовеном.

Глава держави подякував Швеції за підтримку України, у тому числі продемонстровану С. Льовеном під час пленарного засідання на саміті «Східного партнерства». П. Порошенко зазначив, що «Східне партнерство» є

ініціативою, у тому числі і Швеції, і ця країна завжди активно відстоювала євроінтеграцію України та є одним з найсильніших адвокатів української держави.

У свою чергу С. Льовен запевнив, що Швеція й надалі підтримуватиме Україну, оскільки це стосується міжнародних принципів і європейських цінностей, закріплених у Гельсінському заключному акті. Він також звернув увагу, що Угода про асоціацію між Україною та ЄС є однією з найбільш амбітних і сильних серед країн «Східного партнерства» – тому важливо її імплементувати.

П. Порошенко закликав Швецію надалі сприяти та підтримувати Україну в питанні запровадження безвізового режиму ЄС для українців.

Співрозмовники також обговорили ситуацію на Донбасі, виконання мінських домовленостей, питання міжнародної миротворчої місії та посилення місії ОБСЄ, гуманітарну ситуацію та шляхи подолання проблем вимушених переселенців.

Президент подякував Швеції за послідовну фінансову допомогу в підтримці проектів з енергоефективності та охорони довкілля, гуманітарну допомогу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32913.html>). – 2015. – 22.05).

Президент П. Порошенко в рамках робочого візиту до Риги провів зустріч з прем'єр-міністром Греції А. Ціпрасом.

Співрозмовники обговорили ситуацію на Донбасі, де, зокрема, проживає велика грецька меншина. Президент відзначив відданість України виконанню всіх пунктів мінських домовленостей і наголосив, що єдність Європейського Союзу є надзвичайно важливою для сприяння їх виконанню.

Прем'єр-міністр Греції запевнив у підтримці територіальної цілісності, незалежності та суверенітету України, мирного врегулювання шляхом виконання мінських угод.

Президент закликав якнайшвидше ратифікувати грецьким парламентом Угоду про асоціацію між Україною та ЄС.

Президент запросив грецького прем'єр-міністра відвідати Україну з візитом (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32916.html>). – 2015. – 22.05).

Президент підписав указ, згідно з яким державними нагородами відзначено 264 військовослужбовці, з них 228 – військові Збройних сил України, які загинули в боях за незалежність України на Донбасі.

Загиблих бійців відзначено посмертно високими військовими нагородами – орденами Богдана Хмельницького III ступеня та «За мужність» III ступеня – за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі.

Значна кількість – захисники дебальцевського плацдарму та Донецького аеропорту.

Солдат В. Гага нагороджений орденом «За мужність» II ступеня (посмертно). Першого разу він отримав цю нагороду за героїзм, проявлений у боях минулого року. Солдат служив у 95 Житомирській окремій аеромобільній бригаді. Навесні минулого року в складі свого підрозділу воював у найгарячіших на той час точках – поблизу Краматорська та Слов'янська. Отримавши важке поранення в ногу, потрапив на реабілітацію, проте дуже скоро повернувся на фронт. 26 січня 2015 р. автомобіль, на якому їхав В. Гага, підірвався на міні поблизу селища Спартак Ясинуватського району Донецької області. Разом зі своїми товаришами він загинув.

Також серед нагороджених – 36 співробітників Міністерства внутрішніх справ, які отримали поранення в боях під Пісками, Широкиним *(Офіційне інтернет-представництво Президента України* <http://www.president.gov.ua/news/32922.html>). – 2015. – 23.05).

Президент П. Порошенко нагородив орденом «За мужність» командира «кіборгів» підполковника О. Кузьмініх, який напередодні був звільнений з полону бойовиків.

Президент високо оцінив мужність і героїзм О. Кузьмініх як під час захисту України, так і під час перебування в полоні.

П. Порошенко зазначив, що питання звільнення військового з полону вирішувалося на найвищому рівні. Зокрема, глава держави порушував його під час переговорів у «нормандському форматі», українська сторона обговорювала в рамках роботи тристоронньої контактної групи.

Вручаючи військовослужбовцю високу військову державну нагороду – орден «За мужність» III ступеня, Президент відзначив високий рівень професіоналізму О. Кузьмініх як командира батальйону.

«Для мене ця нагорода за мужність є однією з найвищих, найпочеснішою в Україні. Вона надається тим людям, які роблять все можливе для того, щоб українська армія, Збройні сили були кращими в світі, – заявив Президент, закріплюючи орден на формі героя. – Ви є прикладом не тільки для власних дітей, дружини, але і зразком для всіх українців, як треба себе тримати» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України* <http://www.president.gov.ua/news/32921.html>). – 2015. – 23.05).

Президент України П. Порошенко підписав указ № 276, яким затвердив Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, розроблену Радою з питань судової реформи.

О. Філатов, заступник глави Адміністрації Президента та координатор Ради з питань судової реформи: «У листопаді минулого року на одному з перших засідань ради було затверджено стратегічний план судової реформи,

який визначив основні напрями і етапи реформування. Ці напрацювання були, спільно з міжнародними експертами, розвинуті в комплексну Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів, що була подана радою на затвердження Президенту. Затвердження Стратегії Указом Президента України формалізує шляхи реформування, визначені Радою з питань судової реформи, та сприятиме координації органів державної влади, міжнародних експертних установ та програм міжнародної допомоги у питаннях реформи сектору правосуддя».

Стратегія встановлює пріоритети реформування судової влади як на рівні конституційних змін, так і на рівні прийняття першочергових законопроектів та впровадження невідкладних заходів у галузі правосуддя та дотичних до неї сферах. Деталізований перелік завдань, заходів, очікуваних результатів і показників реалізації впровадження реформи окреслені в Плані дій, відповідно до якого працює Рада з питань судової реформи.

Як передбачає Стратегія, унаслідок реалізації зазначених заходів судова система України та суміжні правові інститути працюватимуть, керуючись насамперед принципом верховенства права, стануть підзвітними громадянам України, вільними від будь-якого політичного впливу та відповідатимуть європейським стандартам і практикам.

«Першим кроком на шляху судової реформи став Закон України “Про забезпечення права на справедливий суд”, – додав О. Філатов. – Наразі в робочих групах, які працюють у складі Ради з питань судової реформи, розробляються зміни до процесуального законодавства, законодавства про адвокатуру, безоплатну правову допомогу. Проекти змін до процесуального законодавства вже проходять обговорення в експертних колах. Вже розроблені проекти змін до законодавства щодо виконання судових рішень, які будуть рекомендовані Президенту для внесення на розгляд Верховної Ради. В рамках робочої групи Конституційної Комісії з питань правосуддя напрацьовуються зміни до Конституції України».

Довідка.

Відповідно до указу Кабінет Міністрів України визначить механізм впровадження Плану дій щодо реалізації положень Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки.

Рада з питань судової реформи є консультативно-дорадчим органом при Президенті України. Експерти ради – це представники наукових кіл, кращих українських університетів, які займаються підготовкою фахівців у галузі права, юристи-практики, адвокати, депутати, судді, представники міжнародних організацій та українські експерти з громадських ініціатив (Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/32903.html>). – 2015. – 21.05).

Президент П. Порошенко підписав Закон № 364-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей виконання

проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській АЕС».

Документом усуваються прогалини в податковому законодавстві щодо особливостей реалізації проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській атомній електростанції.

Зокрема, Податковий кодекс доповнюється положеннями щодо відсутності необхідності реєстрації нерезидентів – виконавців проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській АЕС у податковому органі. Ідеться про нерезидентів, які діють відповідно до положень Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні та Угоди про грант (Проект ядерної безпеки ЧАЕС) між ЄБРР як розпорядником коштів, наданих згідно з грантом з Рахунку ядерної безпеки, урядом України та Чорнобильською АЕС.

Також Кодекс доповнюється положенням про звільнення від оподаткування прибутку ДСП ЧАЕС і прибутку підприємств, отриманого за рахунок міжнародної технічної допомоги або за рахунок коштів, які передбачаються в Державному бюджеті як внесок України до Чорнобильського фонду «Укриття» на період підготовки до зняття та зняття з експлуатації енергоблоків ЧАЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

У разі порушення вимог щодо цільового використання вивільнених від оподаткування коштів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання з цього податку за результатами податкового періоду, який припадає на таке порушення, і сплатити пеню, нараховану відповідно до Кодексу.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування
***(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(www.president.gov.ua). – 2015. – 25.05).***

Президент підписав Закон № 475-VIII від 21 травня 2015 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо відомостей про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи».

Закон передбачає продовження на чотири місяці термінів подання відомостей про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) юридичними особами, які були зареєстровані до 25 листопада 2014 р., що забезпечить можливість виконання вимог Закону всіма зареєстрованими юридичними особами.

Закон також передбачає звільнення від обов'язку подання відомостей про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) релігійних організацій, державних і комунальних підприємств, юридичних осіб, учасниками яких є виключно фізичні особи, якщо кінцеві бенефіціарні власники (контролери) таких юридичних осіб збігаються з їхніми учасниками (членами) ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(http://www.president.gov.ua/news/32925.html). – 2015. – 25.05).***

У п'ятницю, 22 травня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк перевіряв хід облаштування українсько-російського державного кордону на пункті пропуску «Сеньківка», що на Чернігівщині.

Глава уряду оглянув інженерно-технічні споруди, зведені в рамках першого етапу облаштування «Європейського валу», та ознайомився зі зразками техніки та новітніми засобами охорони державного кордону.

Глава уряду підкреслив, що це повинен бути перший кордон, який також дає можливість не дати можливості російським військовим потрапити на територію України.

А. Яценюк наголосив, що проект «Європейський вал» став «фактично електронною системою контролю над державним кордоном». Вона передбачає чотири можливості електронної ідентифікації – «як на землі, так і з повітря, в тому числі із залученням безпілотних апаратів».

За словами глави уряду, огорожі будуть встановлені лише в зоні пунктів пропуску: «По всій іншій ділянці державного кордону будуть інженерні споруди та електронні засоби моніторингу для того, щоби весь кордон був під захистом. У тому числі бойові модулі, як мобільні, так і стаціонарні, мета яких – ураження тих цілей, які представляють небезпеку для Української держави».

А. Яценюк наголосив, що вже багато зроблено в частині проектної документації, створено ДП «Дирекція з будівництва та експлуатації прикордонної інфраструктури».

А. Яценюк повідомив, що проект «Європейський вал» передбачає завершення облаштування всієї інженерної та електронної системи протягом чотирьох років: «До кінця 2018 р. весь українсько-російський державний кордон буде побудований, змонтований і буде ефективно захищати Україну від російських терористів» *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248178895&cat_id=244274130). – 2015. – 22.05).*

У понеділок, 25 травня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк представив голову Антимонопольного комітету України Ю. Терентьєва.

Глава уряду наголосив на необхідності того, аби новообраний голова АМКУ разом із працівниками Антимонопольного комітету «і в обов'язковому порядку з залученням ваших підрозділів на пряму спілкувалися з людьми і проводили серйозну публічну політику».

Серед основних завдань АМКУ А. Яценюк назвав ліквідацію монопольних змов і неконкурентних дій на ринку енергетики: «Облгази, тобто газові компанії, і фактично, і юридично зловживають своїм монопольним становищем на ринку. Електроенергетичні компанії, за окремими експертними оцінками, також зловживають своїм монопольним становищем на ринку. Тому демонополізація енергетичного сектору держави,

як по газу, електроенергії, так і по нафті й нафтопродуктам, – це повинно бути одне із завдань Антимонопольного комітету. І це те, що дасть можливість людям отримати дешевшу і якіснішу послугу».

Другий блок завдань АМКУ, підкреслив глава уряду, – це демонополізація ринку лікарських засобів і медичних препаратів.

У цьому питанні, підкреслив А. Яценюк, Антимонопольний комітет має працювати разом з Державною службою України з лікарських засобів та Міністерством охорони здоров'я (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248185305&cat_id=244274130). – 2015. – 25.05).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк звернувся до голови Антимонопольного комітету України пришвидшити розробку нової редакції закону про економічну конкуренцію: «Ми готові відстояти у парламенті необхідність ухвалення нового конкурентного закону по боротьбі з неконкурентними діями», – підкреслив глава уряду в понеділок, 25 травня, представляючи голову АМКУ Ю. Терентьєва.

А. Яценюк нагадав, що цей проект закону має бути внесений до листопада поточного року. Водночас він звернувся до АМКУ пришвидшити його подання на розгляд уряду.

Цей закон, наголосив А. Яценюк, повинен передбачати прозорість й ефективність роботи Антимонопольного комітету: «Щоб не було дискусій про те, що затягують розгляд питань, що безпосередньо особа, по відношенню до якої здійснюється антимонопольне розслідування, наприклад, не запрошується на засідання Антимонопольного комітету».

Прем'єр-міністр звернувся до АМКУ провести консультації з європейськими партнерами щодо законодавства для врегулювання ряду питань, чіткий перелік яких передбачений Угодою про асоціацію з ЄС: «Якщо потрібні рішення уряду – будь ласка. Що необхідно зробити рішеннями парламенту – ми готові відстояти у парламенті необхідність ухвалення нового конкурентного закону по боротьбі з неконкурентними діями» (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248185333&cat_id=244274130). – 2015. – 25.05).

Прем'єр-міністр України звернувся до голови Антимонопольного комітету України разом з європейськими партнерами докласти максимум зусиль для притягнення до відповідальності компанію «Газпром» за зловживання своїм монопольним становищем на українському ринку. Про це глава уряду сказав у понеділок, 25 травня, представляючи голову АМКУ Ю. Терентьєва.

А. Яценюк підкреслив, що відповідно до закону Кабінет Міністрів України звернувся до Антимонопольного комітету з клопотанням про

початок антимонопольного розслідування проти російського газового монополіста компанії «Газпром».

Він висловив вдячність АМКУ за початок цього розслідування, про що було офіційно повідомлено.

Таке ж розслідування проти російської компанії «Газпром», нагадав А. Яценюк, проводиться Європейською комісією.

А. Яценюк нагадав, що загальна сума штрафу може сягати до 10 % від загального обсягу виручки, отриманої «Газпромом» на українській території.

Він назвав це завдання важливим також і у сфері енергетичної незалежності України, «щоби ринок торгівлі енергоносіями був демонополізований»

(*Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248184834&cat_id=244274130). – 2015. – 25.05).

У Мінсоцполітики відбулася зустріч міністра П. Розенка і фахівців міністерства з представниками Державного департаменту США з питань населення, міграції та біженців, Агенції міжнародного розвитку США (USAID) і Посольства США в Україні.

У вступному слові П. Розенко нагадав, що в Україні ухвалено та діє ряд програм щодо сприяння всебічній адаптації внутрішньо переміщеним особам (ВПО), кількість яких на сьогодні сягнуло 1,3 млн осіб. «Наше завдання – розмістити ВПО на нових місцях мешкання, забезпечити їм своєчасну виплату у будь-якій точці України соціальних допомог, пенсій, зарплат, надати допомогу у працевлаштуванні», – зазначив міністр. Ще одним досягненням діючого уряду міністр назвав істотне прискорення процедур митного оформлення гуманітарних вантажів для потреб постраждалого від збройного конфлікту на Сході України населення.

«Наша держава вперше зіткнулася з такими серйозними викликами, і допомога міжнародних інституцій дуже важлива для нас, – наголосив він. – Цілу низку проектів ми реалізуємо спільно з управлінням верховного комісара ОБСЄ, ЮНІСЕФ, Червоним хрестом та іншими організаціями. Зі свого боку ми готові до розширення цієї співпраці».

Керівник управління Держдепартаменту США з питань населення, міграції та біженців С. Хеншоу, який здійснює кількадевенний візит в Україну, наголосив, що «жодна держава у ХХІ ст. не була б готова до прояву такої агресії з боку Росії, не змогла б самотійно розв'язати масштабні проблеми переміщених осіб». С. Хеншоу позитивно відгукнувся про результати роботи українського уряду і волонтерів у напрямі полегшення долі ВПО.

Уряд Сполучених Штатів Америки, запевнив гість, і надалі як добрий друг підтримуватиме роботу української влади. Зокрема, США додатково виділяє 18 млн дол. міжнародним організаціям для продовження надання допомоги переселенцям

(*Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248180662&cat_id=244276429). – 2015. – 22.05).

21 травня відбулася зустріч міністра інформаційної політики України Ю. Стеця із заступником державного секретаря Сполучених Штатів Америки Р. Стенгелем. У зустрічі також взяли участь посол США Д. Пайетт і заступник міністра інформаційної політики України Т. Попова.

Під час зустрічі міністр представив проекти, які сьогодні втілюються міністерством за трьома напрямками: напрацювання експертами стратегічних документів у сфері інформаційної безпеки, у сфері інформаційної політики Криму та налагодження комунікації державних установ з громадянами в рамках програми «Відкрита влада».

Р. Стенгель наголосив на необхідності поширення інформації про реформи, які здійснюються урядом як усередині країни, так і по всьому світу.

Як приклад інструменту донесення інформації про позитивні перетворення, які відбуваються в Україні, Ю. Стець розповів про проект створення каналу іномовлення Ukraine Tomorow.

Сторони погодили необхідність залучення консультантів зі Сполучених Штатів Америки для підвищення професійної та організаційної спроможності програм, які реалізуються міністерством.

Найближчим часом Міністерство інформаційної політики презентує стратегію розвитку каналу Ukraine Tomorow з метою її обговорення та доопрацювання, врахувавши рекомендації міжнародного експертного середовища
(*Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248180705&cat_id=244276429). – 2015. – 22.05).

21 травня в рамках роботи експертної ради при Міністерстві інформаційної політики України було представлено попередній проект Концепції інформаційної безпеки України. Усі учасники засідання ЕРМІП підтримали попередній проект Концепції, а зауваження, які прозвучали під час обговорення, було враховано одноголосно.

Під час засідання співголова Експертної ради міністр інформаційної політики Ю. Стець висловив подяку всім членам експертної ради при міністерстві та експертам, які долучилися до розробки документа, за колосальну роботу, проведenu в дуже стислі терміни.

Секретар експертної ради Д. Золотухін зазначив, що цей документ має пройти фахове оцінювання міжнародних експертних організацій.

Співголова експертної ради С. Даниленко наголосив, що після презентації Концепції інформаційної безпеки члени експертної ради при міністерстві планують провести обговорення документа з фахівцями у сфері інформаційної безпеки та медіа в усіх регіонах України.

«Концепція інформаційної безпеки є суспільно вагомим документом, який стосується кожного, бо кожний громадянин України є споживачем інформації», – зазначив С. Даниленко.

Нагадаємо, що експертна рада при Міністерстві інформаційної політики розпочала свою роботу 26 березня 2015 р. Її співголовами були обрані міністр інформаційної політики України Ю.Стець і доктор політичних наук, доцент кафедри міжнародних медіа-комунікацій та комунікативних технологій Інституту міжнародних відносин С. Даниленко (*Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248180900&cat_id=244277212). – 2015. – 22.05).

Міністерство юстиції України забезпечило відкритий доступ до Єдиного державного реєстру підприємств, відносно яких порушено провадження у справах про банкрутство. Відтепер будь-яка фізична чи юридична особа може скористатися цим електронним сервісом, щоб оперативно й безкоштовно отримати відповідну інформацію. Про це повідомив заступник міністра юстиції України А. Янчук на брифінгу в Будинку уряду 25 травня 2015 р.

За його словами, раніше таку інформаційну довідку могла отримати юридична або фізична особа-підприємець про себе шляхом звернення з письмовим запитом до територіального управління юстиції. Для цього вона змушена була чекати на відповідь упродовж п'яти робочих днів з дня звернення: «Це трата робочого часу, засобів виробництва, бюджетних коштів, а головне – присутні великі корупційні ризики».

А. Янчук зазначив, що такі документи потрібні зазвичай тим юридичним особам, які планують брати участь у будь-яких видах державних закупівель, а також для надання відповідних документів до банків, щоб підтвердити, що особа не перебуває в процедурі банкрутства (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248186647&cat_id=244274130). – 2015. – 25.05).

Міністр аграрної політики на продовольства України О. Павленко, перебуваючи в Сумській області, ознайомився з перебігом весняно-польових робіт, які в регіоні добігають кінця.

«На Сумщині успішно завершують посівну кампанію. Ярі зернові та зернобобові посіяні на 97 %, кукурудзи – 96 %, соняшнику – 106 %, проса – 108 %, гречки – 89 % до прогнозованих площ. Сприятливі погодні умови та наполеглива праця дають надію на добрий врожай», – повідомив на своїй сторінці у Facebook О. Павленко.

Господарства області забезпечили посівну кампанію основними ресурсами: насінням (150 %), міндобривами (104 %), ЗЗР (100 %), дизпаливом (106 %), бензином (119 %) до потреби.

Уся посівна площа сільськогосподарських культур в усіх категоріях господарств під цьогорічний урожай прогнозується в межах 1100,5 тис. га, що на 14,2 тис. га більше, ніж у попередньому році. Зерновий клин в усіх

категоріях господарств становитиме 661,2 тис. га (на 27,4 тис. га більше проти попереднього року).

Фактично на весняно-польові роботи витрачено 3,1 млрд грн (101,4 % від потреби), у тому числі 2,6 млрд грн власних коштів (107,4 %), що в розрахунку на 1 га ріллі фактичні витрати коштів по області становили 3349,7 грн (у середньому по Україні – 3136,2 грн), що майже в два рази більше від 2014 р.

Крім того, у рамках поїздки міністр відвідав завод сільськогосподарського машинобудування ТОВ «Завод Кобзаренка» (Сумська область, смт Липова Долина), де оглянув виробництво сільськогосподарської техніки. Це відоме в Україні підприємство, що випускає широкий асортимент сільськогосподарських машин, один з найбільших виробників сільгосптехніки. Понад 35 % виготовленої техніки експортується в понад 10 країн світу, у тому числі і ЄС (Австрія, Чехія, Угорщина, Латвія, Литва). На техніку завод має сертифікати ЄС, що дає змогу продавати її під державні субсидії в єврозони. Виробник номер один тракторних причепів в Україні; з року в рік розширює асортимент техніки, яку виробляє.

«Сумщина демонструє яскравий приклад можливості розвитку вітчизняного виробництва світового рівня. В цьому контексті наше завдання – надати можливість бізнесу планово розвиватись», – підкреслив О. Павленко (Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248181428&cat_id=244277212). – 2015. – 23.05).

ПОЛІТИКА

У України нет конкурентов на выборах в Совет Безопасности ООН, и уже осенью она может стать членом Совбеза. Об этом, как информирует ТСН (<http://ru.tsn.ua/politika/postpred-rasskazal-kogda-ukrainastanet-chlenom-sovbeza-oon-427240.html>), в интервью для «Главкома» заявил постоянный представитель Украины при ООН Ю. Сергеев.

Постпред пояснил, что принцип выборов в состав Совета Безопасности базируется на региональном подходе. Сейчас в группе, к которой принадлежит Украина, отсутствует непосредственная конкуренция. Таким образом, страна имеет высокие шансы попасть в Совет Безопасности ООН уже осенью. «Для того чтобы быть избранным, нужно получить поддержку 2/3 голосов (128 голосов), в зависимости от количества присутствующих в зале заседаний Генассамблеи ООН. Но наша цель более амбициозная, мы хотим заручиться большей поддержкой, чем 2/3 голосов. Большая поддержка дает больше веса, больше легитимности», – пояснил Ю. Сергеев.

Дипломат отметил, что Украина работает с каждой субрегиональной и региональной группой, чтобы понять их проблемы и то, чем именно Украина

может им помочь. «Потому что, будучи в Совете Безопасности, мы будем вынуждены думать не только о себе, а и о массе глобальных тем. Именно поэтому мы должны понимать проблему каждой страны и региона», – считает постпред.

Ю. Сергеев пояснил, что у России нет возможности помешать Украине стать членом Совбеза. «У этой страны нет аргументов, почему они должны не позволить нам быть в Совбезе ООН. Именно поэтому публично они не звучат. Россия, конечно, может проводить какую-то кулуарную работу, кого-то убеждать нас не поддержать», – пояснил дипломат. Ю. Сергеев считает, что даже кулуарная работа не поможет России, поскольку ее поддерживают лишь 11 стран. «Ежедневно общаясь, выступая перед региональными группами, субрегиональными группами и отдельными странами, я понимаю то, что к нам есть большая симпатия. Мы стараемся прийти к пониманию проблем маленьких стран», – прокомментировал дипломатическую работу Ю. Сергеев. Украинским дипломатам удалось вызвать симпатию многих маленьких стран, поскольку они увидели, что Украина идет в Совет Безопасности «не только бороться за свои собственные интересы, но и заботиться о других».

Напомним, ранее постпред объяснил, что будет делать стабилизационная миссия ООН в Украине. По его словам, она будет заниматься демилитаризацией Донбасса и последующей реинтеграцией (*TCH* (<http://ru.tsn.ua/politika/postpred-rasskazal-kogda-ukraina-stanet-chlenom-sovbeza-oon-427240.html>). – 2015. – 25.05).

З перемогою А. Дуди на президентських виборах у Польщі ця країна залишатиметься партнером України та головним її адвокатом у ЄС. Про це в ефірі 5 каналу сказав посол з особливих доручень МЗС України Д. Кулеба, передає УНН.

«Мало є держав на карті світу, де конкретні вибори не залежать від того, яким чином вибудовуватимуться відносини з Україною. Я переконаний, що Польща – це якраз така держава, – зазначив представник МЗС. – Ми не очікуємо жодних радикальних та драматичних змін в політиці. Можливо, якісь тактичні нюанси будуть змінені, але стратегічно Польща залишиться нашим партнером і статус головного адвоката України в ЄС збереже за собою».

Як повідомлялося, кандидат від найбільшої польської опозиційної партії «Закон і справедливість» А. Дуда після підрахунку 100 % голосів отримав 51,55 % голосів (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1468099-polschazalishitsya-golovnim-advokatom-ukrayini-v-yes-khto-b-ne-buv-yiyi-prezidentom-mzs>). – 2015. – 25.05).

Даючи оцінку першому року президентства П. Порошенка, вітчизняний політолог О. Палій умовно поставив п'ятому Президенту

України вісім балів з 10.

До переліку досягнень Президента політолог відніс успіхи в дипломатичній сфері, поліпшення обороноздатності країни та відновлення зворотного зв'язку із суспільством.

Він наголосив, що за Президента П. Порошенка вперше зароджується належне ставлення до української армії, яка перетворюється на становий хребет країни.

Особливо експерт підкреслив відновлення та зміцнення зворотного зв'язку між владою та суспільством. «Щойно з'являється негативна інформація про певних керівників чи чиновників, вони одразу, як правило, йдуть у відставку або звільняються з посад. Отже, існує зв'язок між владою і громадською думкою. Головне, інституціалізувати його, зробити його інституційним, щоб люди мали конкретні механізми впливу на владу. Щоб діяли правоохоронні, судові органи. Поки що з ними не дуже добре й реакція відбувається в ручному режимі», – сказав політолог.

Водночас обмеженими й половинчастими О. Палій назвав результати діяльності Президента в таких сферах, як подолання корупції, реформування судів і державної влади.

Також експерт нагадав, що не завдано належного удару по ядру сепаратистів. «Єфремов то затримувався, то відпускався. Люди повинні бачити чіткі однозначні рішення. Така половинчастість і беззубість є дуже шкідливою. Справедливість потрібно наводити більш рішуче», – сказав він. Зокрема, це стосується й кадрового складу суддівського корпусу.

До недоліків роботи Президента експерт включив повільне проведення реформ і помилкову кадрову політику (galinfo.com.ua (<http://galinfo.com.ua/news/194790.html>). – 2015. – 25.05).

Законопроект об индексации с 1 июня денежных доходов населения, внесенный в Верховную Раду фракцией «Блок Петра Порошенко», является популистским и призван повысить рейтинг партии Президента перед местными выборами. Об этом сказал политолог В. Небоженко, комментируя законопроект № 2937.

«За последний год Украина пережила немало экономических потрясений: это и увеличение тарифов, и рост цен на продукты, как следствие инфляции. Совершенно логично, что государству необходимо поддержать самые незащищенные слои населения и создать условия для социальных выплат, – отметил он. – Но есть одно большое “но”. Дело в том, что Украина сейчас находится в международном плане в ситуации преддефолта. Мы не можем позволить себе одновременно объявить, что из-за финансовых трудностей не в состоянии вернуть долги иностранным кредиторам и одновременно повышать выплаты населению. Запад нам не поверит: либо у вас нет денег, либо вы занимаетесь популизмом».

По мнению В. Небоженко, внесение в парламент законопроекта, которым предлагается провести индексацию доходов граждан, сделано с

одной единственной целью. «Авторы законопроекта четко знают, что инициатива не получит большинства голосов, но на руках всегда будет тема для рассказа о том, как мы хотели улучшить жизнь народа, но нам не позволили оппоненты, – подчеркнул он. – В итоге получаем чистый популизм, который ничем не отличается от аналогичных предложений Радикальной партии Ляшко или еще более откровенного популизма Оппозиционного блока» (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/296260.html>). – 2015. – 25.05).

Если КПУ изменит свои символы и отношение к тем событиям, которые с ними связаны, то партия может продолжить свою деятельность в Украине. Об этом в эксклюзивном комментарии интернет-изданию «Новости Украины – From-UA» сообщил политолог, директор Международного института демократии С. Таран.

По его словам, Коммунистическую партию в Украине никто не запрещал: под запрет попадают лишь тоталитарные силы, связанные с агрессией против Украинского государства. «Речь идет исключительно о тоталитарных силах, которые связаны с агрессией. Все, точка. Нигде и речи не идет о том, чтобы де-юре запрещать партию и даже идеологию. Стоит отметить, что готовятся изменения, которые еще раз подчеркнут, что речь не идет о запрете на ношение наград или связанных с СССР знаков отличия, которые подчеркивают принадлежность к армии или к боевым заслугам, – отмечает политолог. – Если мы считаем, что деятельность партии сводится только к пропаганде символики, то тогда и запрещать-то нечего: в таком случае это не партия, а какой-то клуб любителей. Партия же еще что-то делает, организовывает структуры, имеет какую-то программу, воплощает проекты, предлагает законопроекты, голосует».

По словам эксперта, в том случае, если КПУ изменит свою символику, у нее появится возможность участвовать в выборах этой осенью. «Поддержку, я думаю, коммунисты будут иметь минимальную – в районе 1,5 %. У КПУ сейчас мало шансов: эта партия всегда была наименее идеологической в истории Украины, а неидеологического электората становится все меньше и меньше», – отметил эксперт (*From-ua.com* (<http://from-ua.com/news/348481-mestnie-vibori-2015-ukrainskim-izbiratelyam-mogut-prepodnesti-kommunisticheskii-syurpriz.html>). – 2015. – 25.05).

Комитет избирателей Украины считает, что подкуп избирателей может стать главной проблемой следующих выборов в местные советы, проведение которых ожидается в октябре этого года. Такое мнение, как стало известно КВ, высказал генеральный директор Комитета избирателей Украины А. Кошель.

«Подкуп избирателей будет оставаться главной проблемой местных выборов 2015 г. Если на парламентских выборах прошлого года эта

технологія була припинена завдяки законодавчим обмеженням (уголовна відповідальність того, хто дає гроші, і того, хто бере гроші), завдяки роботі правоохоронних органів, то на місцевих виборах ця проблема може бути однією з ключових», – підкреслює А. Кошель.

Він зазначив, що для вирішення цієї проблеми Комітет виборців України пропонує введення багатомандатної мажоритарної складової, або багатоголосової виборчої системи. «Тобто виборець приходить на виборчий округ і має, наприклад, три голоси. Можливо віддати три голоси за одну політичну партію, або за трьох представників від різних політичних партій. Це одне з ключових нововведень, тому що на практиці воно дозволяє в рази зменшити механізм підкупу виборців», – зазначив А. Кошель.

Він додав, що КІУ також пропонує в новий закон про місцеві вибори додати введення багатомандатних місцевих виборів на якнайвищому рівні, введення відкритих списків, заборону або максимальне обмеження комерційної виборчої реклами на телебаченні та радіо.

Сподівається, що місцеві вибори в Україні будуть в жовтні
(КиївВлада
(http://kievvlast.com.ua/news/podkup_izbiratelej_mozhet_stat_glavnoj_problemoj_mestnih_viborov26373.html). – 2015. – 25.05).

При розробці змін до Конституції України Конституційною Комісією розробляється схема, згідно з якою майбутні місцеві вибори восени 2015 р. будуть проміжними. Про це пише в статті на DT.UA С. Рахманін.

Місцеві вибори можуть стати проміжними, а нові повноваження місцева влада отримає тільки після наступних виборів.

Автор пояснив логіку такої схеми: «Конституційно узаконена децентралізація набуде юридичної сили не раніше осені (у кращому разі). Відповідні зміни Основного закону викличуть необхідність уточнення законодавчої бази, що також потребує часу. Тому обговорюється варіант, згідно з яким термін повноважень місцевих органів влади, а також міських, сільських та селищних голів, обраних у жовтні 2015 р., становитиме лише два роки. Норму про проведення позачергових місцевих виборів (переможці яких і зможуть повноцінно розпоряджатися новими повноваженнями) пропонують внести до перехідних положень оновленої Конституції. І новий виборчий закон (якщо не встигнуть тепер) до 2017 р. приймуть точно».

Але рішення з приводу урізання каденції ще не прийнято. Тим більше що існують деякі правові нюанси, зазначає автор (*galinfo.com.ua*
(<http://galinfo.com.ua/news/194738.html>). – 2015. – 25.05).

ЕКОНОМІКА

Станом на 25 травня за оперативними даними ярі зернові та зернобобові культури при прогнозі 7,0 млн га посіяні на площі 6,6 млн га, або 95 % до прогнозу (у 2014 р. – 7,6 млн га), у тому числі:

– кукурудза на зерно посіяна на площі 4,1 млн га, або 93 % (у 2014 р. – 4,7 млн га);

– гречка – на площі 106 тис. га, або 83 % до прогнозу (у 2014 р. – 128 тис. га);

– просо – на площі 80 тис. га, або 82 % до прогнозу (у 2014 р. – 88 тис. га);

– рис – на площі 11,2 тис. га, або 98 % до прогнозу (у 2014 р. – 10 тис. га).

Крім того, соняшнику посіяно 4,5 млн га, або 98 % (у 2014 р. – 4,4 млн га), сої – 1,9 млн га, або 97 % (у 2014 р. – 1,6 млн га) (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248186597&cat_id=244277212). – 2015. – 25.05).

Як інформує Мінагрополітики, станом на 25 травня фактичні обсяги вітчизняного експорту зерна становлять 31170 тис. т, з яких: пшениці – 10 400 тис. т; кукурудзи – 16 132 тис. т; ячменю – 4407 тис. т та інших зернових – 231 тис. т.

Завантажено на судна – 172 тис. т.

Таким чином, обсяги експортованих і підготовлених до експорту зернових становлять 31 342 тис. т (пшениці – 10 400 тис. т, ячменю – 4407 тис. т і кукурудзи – 16 301 тис. т).

Цінова ситуація на внутрішньому ринку зерна

Ціни попиту на зернові на сьогодні коливаються залежності від регіону: на пшеницю третього класу – від 3090 до 4500 грн/т, на фуражну пшеницю шостого класу – від 2840 до 3500 грн/т.

На сьогодні ціни на продовольчу та фуражну пшеницю становлять: на пшеницю третього класу – 3511 грн/т, на фуражну – 3190 грн/т.

Середні ціни на ячмінь становлять 3235 грн/т, на кукурудзу – 3034 грн/т (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248186786&cat_id=244277212). – 2015. – 25.05).

Україна в апрелі 2015 г. скоротила потреблення природного газу, по сравнению с апрелем 2014 г., на 20,4 % – до 2,33 млрд куб. м, сообщает Государственная служба статистики Украины.

По данным ведомства, потребление газа в Украине в апреле 2015 г.

сократилось по сравнению с мартом на 37,8 %.

Также, по данным Госстата, Украина в апреле сократила потребление нефти по сравнению с апрелем 2014 г. на 77,9 % – до 50,5 тыс. т. По сравнению с мартом текущего года потребление возросло на 2,9 %.

Потребление угля в Украине за апрель снизилось, по сравнению с апрелем 2014 г., на 30 % – до 3,579 млн т, а по сравнению с мартом 2015 г. – на 7,7 %.

Отметим, добыча газа в апреле 2015 г., по сравнению с мартом, сократилась на 3,3 % – до 1,6 млн куб. м. По сравнению с апрелем 2014 г. добыча газа сократилась на 3,2 %.

Добыча угля в апреле 2015 г. сократилась, по сравнению с апрелем 2014 г., на 55,1 %, – до 2,2 млн т, а по сравнению с мартом 2015 г. добыча увеличилась на 11,4 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~/351163>). – 2015. – 25.05).

На 1 мая 2015 г. размер невыплаченных зарплат уменьшился на 7,5 %, по сравнению с 1 апреля, – до 1 495,936 млн грн. Об этом говорится в сообщении Государственной службы статистики.

Наибольший размер невыплаченных зарплат на 1 мая был зафиксирован в Донецкой области – 377,171 млн грн, Харьковской – 179,239 млн грн и Киевской – 128,585 млн грн.

В апреле задолженность по выплате заработной платы за счет средств государственного и местных бюджетов сократилась на 1,4 % по сравнению с февралем, составив на 1 мая 2015 г. 16,475 млн грн.

При этом задолженность госбюджета составила 13,103 млн грн, а задолженность по выплате зарплаты за счет средств местных бюджетов – 3,372 млн грн.

Данные приведены без учета аннексированного Крыма, Севастополя и части зоны проведения АТО.

Как сообщало агентство, на 1 апреля 2015 г. размер невыплаченных зарплат увеличился на 2,7 % по сравнению с 1 марта – до 1 617,061 млн грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~/351175>). – 2015. – 25.05).

Государственная фискальная служба собрала 3,2 млрд грн единого налога в январе – апреле 2015 г. Об этом говорится в сообщении службы.

С начала 2015 г. налогоплательщики, применяющие упрощенную систему налогообложения, уплатили в бюджет 3,2 млрд грн единого налога. Из них в апреле оплачено 779,4 млн грн.

Физические лица – предприниматели в течение четырех месяцев текущего года уплатили в бюджет 2 182,3 млн грн.

В свою очередь юридические лица («упрощенцы») с начала года уплатили в бюджет 973,1 млн грн единого налога, из которых 246,5 млн грн – в апреле.

Среди них налогоплательщики третьей группы в январе – апреле текущего года уплатили 706,8 млн грн единого налога, из которых в апреле – 144,7 млн грн.

Четвертой группой налогоплательщиков в течение января – апреля уплачено в бюджет 2 266,3 млн грн единого налога, в апреле – 101,8 млн грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~/351097>). – 2015. – 25.05).

Европейский инвестиционный банк выделит Украине рамочный кредит для восстановления и развития муниципальной инфраструктуры в размере EUR400 млн. Как говорится в сообщении банка, соответствующее решение совет директоров принял 19 мая этого года.

Проект призван продлить жизнь критически важной городской инфраструктуры в секторах энергетики, водоснабжения и санитарии, снизить потери и вредные выбросы и повысить энергоэффективность.

Согласно информации ЕИБ, общая стоимость проекта оценивается в 800 млн евро, а партнером по его разработке с украинской стороны выступает Минрегионразвития (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~/351130>). – 2015. – 25.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Индекс потребительских настроений в Украине в апреле остался практически неизменным по сравнению с мартом, снизившись на 0,4 пункта – до 41,4. Соответствующие данные содержатся в исследовании GfK Ukraine.

Согласно исследованию, украинцы значительно хуже стали оценивать свое текущее материальное положение – соответствующий индекс опустился на 4,6 п. – до 23. При этом индекс ожиданий развития экономики возрос на 0,8 п. – до 45.

Кроме того, украинцы в апреле стали более оптимистичными в оценке динамики безработицы и инфляции – соответствующие показатели снизились на 0,02 и 0,01 % соответственно.

По мнению аналитиков GfK Ukraine, рост цен негативно отражается на текущем материальном положении граждан, при этом несколько улучшаются экономические ожидания. Дальнейшая динамика потребительских настроений в значительной степени будет зависеть от того, насколько правительству и Нацбанку удастся сдерживать инфляцию мерами жесткой фискальной и монетарной политики, не препятствуя восстановлению деловой активности.

Отметим, инфляция в Украине в апреле 2015 г., без учета

оккупированного Крыма и части зоны проведения АТО, ускорилась до 14 с 10,8 %, зафиксированных месяцем ранее. В годовом выражении (против апреля 2014 г.) инфляция ускорилась до 60,9 с 45,8 %, зафиксированных в марте этого года против марта 2014 г.

С начала года, за январь – апрель, инфляция составила 37,1 %.

Всемирный банк ухудшил прогноз падения экономики Украины в 2015 г. до 7,5 с 2,3 %, озвученных в январе этого года, и оценивает падение ВВП страны в 2014 г. в 6,8 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~351135>). – 2015. – 25.05).

Объем операций с безналичной иностранной валютой на межбанковском валютном рынке Украины (покупка и продажа в долларовом эквиваленте) в апреле составил 9 млрд 941,1 млн дол. (с учетом операций Государственной казначейской службы Украины). Об этом говорится в отчете «Основные тенденции валютного рынка Украины за апрель 2015 года», опубликованном на сайте Национального банка.

В марте этот показатель составлял 10 млрд 482,5 млн дол. Таким образом, в апреле объем безналичных валютных расчетов на межбанке сократился на 5,1 %.

По данным НБУ, в марте аналогичный показатель на межбанке сократился на 6,3 %, по сравнению с предыдущим месяцем. В то же время в феврале объем безналичных расчетов на межбанке возрос на 11,7 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~351091>). – 2015. – 25.05).

Центральный банк Узбекистана приостановил операции по обмену иностранных валют в стране.

По заявлениям официальных представителей банка, граждане Узбекистана и компании страны не смогут проводить обменные операции с валютой по меньшей мере до начала июля.

Несколькими днями ранее Центробанк направил премьер-министру Узбекистана предупреждение о дефиците наличности в экономике. Объявленное Центробанком решение подчеркивает острый недостаток иностранной валюты в экономике.

Отметим, объем денежных переводов трудовых мигрантов из России в Узбекистан резко сократился вследствие небывалого роста доллара США по отношению к российскому рублю и экономического кризиса.

На прошлой неделе курс доллара на черном рынке достиг рекордной отметки в 5 тыс. узбекских сумов (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~351094>). – 2015. – 25.05).

ВВП Германии поднялся в I квартале 2015 г. на 0,3 % по сравнению с предыдущим кварталом, свидетельствуют окончательные данные

Федерального статистического агентства ФРГ (Destatis).

Таким образом, темпы роста германской экономики замедлились с 0,7 % в IV квартале прошлого года.

Итоговое значение совпало с предварительной оценкой и консенсус-прогнозом аналитиков, опрошенных агентством Bloomberg.

Подъем ВВП ФРГ в январе – марте относительно аналогичного периода прошлого года составил 1,1 %, с поправкой на число рабочих дней – 1 %. Оба показателя совпали с предварительными данными и ожиданиями экспертов.

Несмотря на некоторое замедление темпов роста германской экономики в I квартале этого года, Бундесбанк ожидает сохранения экономического подъема благодаря высоким потребительским расходам (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~351026>). – 2015. – 25.05).

Греция не имеет средств для выплаты долгов МВФ в июне. Об этом заявил министр внутренних дел Греции Н. Вуцис в интервью греческому телеканалу Mega TV.

«Четыре взноса для МВФ в июне составляют 1,6 млрд евро. Эти деньги не будут переданы, дать нечего», – сказал министр.

Отметим, выплату по долговым обязательствам Международному валютному фонду Греция должна оплатить 5 июня.

Общий долг Греции перед мировыми заемщиками на сегодняшний день составляет более 300 млрд евро (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~351116>). – 2015. – 25.05).

Тенденция к подъему стоимости меди, сформировавшаяся в марте, сменится падением на фоне укрепления доллара США, низкой цены нефти, а также ослабления экономического подъема в Китае, прогнозируют эксперты Goldman Sachs Group Inc.

Медь может подешеветь на 16 % в течение следующих 12 месяцев – до 5200 дол./т. Среди факторов, оказывающих давление на рынок меди, аналитики отмечают сокращение спроса на металл в КНР и уменьшение объемов строительства.

Рынок меди наиболее уязвим в условиях укрепления доллара и снижения цен на энергоносители, говорится в обзоре Goldman Sachs.

Медь подорожала на 18 % с минимального в этом году уровня, зафиксированного в январе. В прошлом году металл подешевел на 11 %. «Мы уверены, что текущий уровень цен является очень хорошей возможностью для продажи металла, – отмечается в обзоре Goldman Sachs. – Несмотря на частичную коррекцию цен, понижительный тренд на рынке меди сохраняется».

Стоимость нефти WTI упадет до 45 дол. за 1 баррель к октябрю этого года на фоне продолжающегося роста курса доллара, считают аналитики. По их мнению, нефтяной рынок будет перенасыщен до конца 2016 г., несмотря

на ожидаемый рост спроса, поскольку сокращения числа активных буровых установок в США будет недостаточно, чтобы компенсировать растущую производительность нефтекомпаний.

Цена фьючерса на нефть WTI на июль на электронных торгах Товарной биржи Нью-Йорка (NYMEX) уменьшилась к 11:53 мск на 0,35 дол. (0,59 %) – до 59,37 дол. за 1 баррель.

Эксперты Goldman Sachs ожидают рост стоимости цинка, который активно используется в строительстве объектов инфраструктуры в КНР, а также в автомобильном секторе страны.

Кроме того, аналитики Goldman Sachs ожидают, что в следующие 12 месяцев цена цинка поднимется до 2500 дол./т (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~351137>). – 2015. – 25.05).